

Читайте, щоб не помилятися!

ПЕРЕДПЛАТНИЙ ІНДЕКС
86006

Ваш Консультант

Земельні, господарські, адміністративні відносини

Журнал розповсюджується лише за передплатою
Передплатити можна в усіх відділеннях Укрпошти

№8 (020) серпень 2015 року

ПРИБЕРЕЖНІ ЗАХИСНІ СМУГИ

- Як узгоджуються з водоохоронними зонами
- На яких землях встановлюються
- Які проекти землеустрою необхідні
- Нюанси їх встановлення

РОЗ'ЯСНЕННЯ ЦЕНТРАЛЬНИХ ОРГАНІВ ВЛАДИ

- Пенсії, що звільняються від оподаткування
- Коли повідомляти про прийняття на роботу
- Як і скільки працюватимемо у 2016-му

ЧОГО ОЧІКУВАТИ

- Чому можлива нова податкова реформа
- Майбутнє — без трудових книжок?

У НОВИНАХ СЕРПНЯ ПРО:

- новий Закон і захист вкладів громадян
- компенсацію витрат на термомодернізацію
- отримання витягів з ДЗК нотаріусами

ВІДПОВІДІ ЧИТАЧАМ

- На яких землях створюється сімейна ферма
- Як збудувати
 - павільйон за межами села
 - будинок на двох ділянках

РІШЕННЯ МІСЦЕВОЇ ВЛАДИ
ОСКАРЖЕНІ. ЧОМУ?

ОБЛІК ОСГ ТА ЙОГО ОСОБЛИВОСТІ

Підказка радам на стор. 16

ЗАТВЕРДЖЕНО ПОРЯДОК ВИПЛАТИ ГРОШОВОЇ ДОПОМОГИ ГРОМАДЯНАМ УКРАЇНИ, ЯКІ ПРИЗИВАЮТЬСЯ НА СТРОКОВУ ВІЙСЬКОВУ СЛУЖБУ

Кабінет Міністрів своєю постановою затвердив Порядок виплати грошової допомоги громадянам України, які призиваються на строкову військову службу.

Мінсоцполітики розробило його з метою реалізації статті 21 Закону України «Про військовий обов'язок і військову службу», згідно з якою громадянам України, котрі призиваються на строкову військову службу, виплачується грошова допомога в розмірі двох мінімальних заробітних плат за рахунок коштів державного бюджету України в порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України.

Оскільки мінімальна заробітна плата в Україні у 2015 році — 1 218 гривень, то розмір зазначеної допомоги становитиме 2 436 грн. Відповідно до затвердженого Порядку її виплачуватимуть військові комісаріати на підставі наказу військового комісара перед початком проходження громадянами строкової військової служби. Виплати громадянам проводитимуться шляхом перерахування коштів на рахунок в установі банку або через касу військового комісаріату.

ЗАТВЕРДЖЕНО ДОПОМОГУ У РАЗІ ПОРАНЕННЯ ЧИ ЗАГИБЕЛІ ВОЛОНТЕРА

Кабінет Міністрів України затвердив порядок та розміри виплат грошових допомог у разі загибелі (смерті) або інвалідності волонтера внаслідок поранення (контузії, травми або каліцтва), отриманого під час надання волонтерської допомоги.

Рішенням Уряду встановлені такі розміри виплат:

- у разі загибелі (смерті) волонтера — 500 прожиткових мінімумів (сьогодні — 609 тис. грн);
- отримання інвалідності I-ї групи — 250 прожиткових мінімумів (304 тис. грн);
- інвалідність II-ї групи — 200 прожиткових мінімумів (243 тис. грн);
- інвалідність III-ї групи — 150 прожиткових мінімумів (182 тис. грн).

Рішення про призначення такої допомоги буде прийматися Міжвідомчою комісією, яка утворена у Державній службі ветеранів війни та учасників антитерористичної операції.

В УКРАЇНІ ЗАПРОВАДЯТЬ ІНСТИТУТ ПРИВАТНИХ ВИКОНАВЦІВ

Президент України Петро Порошенко у якості невідкладних вніс на розгляд до Верховної Ради пакет законопроектів, покликаних реформувати систему примусового виконання судових та інших рішень і запровадити в Україні інститут приватних виконавців.

Приватні виконавці на рівні із державними зможуть виконувати всі рішення судів та інших органів, окрім тих, які стосуються соціально чутливих категорій населення (виселення та вселення громадян, відібрання дитини), а також державних органів та підприємств.

Окрім того, запропоновані законопроекти встановлюють максимально короткі та чітко визначені строки вчинення виконавчих дій і прийняття процесуальних рішень.

Водночас буде створено Єдиний реєстр боржників для оперативного інформування бізнесу щодо платоспроможності контрагентів, запровадження електронної взаємодії з органами, які здійснюють реєстрацію прав, та направлення постанов про арешт коштів та платіжних вимог до банківських установ у електронній формі.

ФОНД ГАРАНТУВАННЯ ПОВЕРНЕ ГРОШІ ВКЛАДНИКАМ В ОКУПОВАНОМУ КРИМУ

Фонд гарантування вкладів фізичних осіб забезпечить виплати коштів у межах гарантованої суми вкладникам неплатоспроможних банків, які проживають на тимчасово окупованій території АР Крим та міста Севастополь.

«Фондом гарантування вкладів відповідно до рішення виконавчої дирекції №186/15 від 6 серпня 2015 року був прийнятий наказ № 261 від 18 серпня 2015 року щодо порядку здійснення виплат вкладникам, які проживають на тимчасово окупованій території», — йдеться у повідомленні Фонду.

«Уповноваженими особами Фонду на здійснення тимчасової адміністрації в неплатоспроможних банках має бути забезпечено складання списків вкладників для отримання коштів в межах гарантованої суми за рахунок цільової позики Фонду, з урахуванням вкладників, які проживають на тимчасово окупованій території, відповідно до укладених з банком договорів», — повідомляє прес-служба.

У НОМЕРІ

2

ЗАКОН І ПРАКТИКА

Алла КАЛЬНІЧЕНКО

ДЕЯКІ НЮАНСИ ВСТАНОВЛЕННЯ
ПРИБЕРЕЖНИХ ЗАХИСНИХ СМУГ

8

НОВИНИ СЕРПНЯ

На захист вкладів фізичних осіб прийнято
новий закон

Першого нотаріуса підключено
до Державного земельного кадастру
Держава компенсуватиме населенню
70% витрат на термомодернізацію

10

ЦЕНТРАЛЬНІ ОРГАНИ ВЛАДИ РОЗ'ЯСНЮЮТЬ

10 ДЕРЖАВНА ФІСКАЛЬНА СЛУЖБА УКРАЇНИ

Про звільнення від оподаткування пенсій
інвалідів війни та деяких інших
категорій осіб

11 МІНСОЦПОЛІТИКИ

Про застосування дисциплінарних
стягнень до працівників
за прогул без поважних причин
Щодо заповнення повідомлення
про прийняття працівника на роботу
Про розрахунок норми тривалості
робочого часу на 2016 рік

14 ПЕНСІЙНИЙ ФОНД УКРАЇНИ

Щодо визначення віку виходу на пенсію
Щодо віку виходу на пенсію на пільгових
умовах
Щодо переведення з одного виду пенсії
на інший
Щодо індексації соціальних виплат
Про перерахунок суми доплати
за понаднормовий стаж

16

ЗА ЗВЕРНЕННЯМИ ЧИТАЧІВ

16 ПІДКАЗКА РАДАМ

Кілька особливостей обліку ОСГ

Дозвіл на розроблення проекту
відведення земельної ділянки надано
до 2008 року. Чи можна її передати
в оренду без аукціону?

Власники землі померли, спадкоємці
відсутні. Як припинити право власності
на такі земельні ділянки?

Рішення про передачу у власність
земельних ділянок прийнято
органами місцевого самоврядування
до 2002 року. Чи дійсні вони?

21 ЧИТАЧ ПОСТАВИВ ЗАПИТАННЯ

На яких землях можна створити
сімейну ферму?

22 ТЕМУ ПІДКАЗАВ ЧИТАЧ

Межові знаки земельної ділянки.
Хто і коли їх має встановлювати?

24 АНАЛІЗУЄМО СИТУАЦІЮ

Земельна ділянка розташована
за межами населеного пункту.
Як на ній збудувати торгівельний
павільйон?

26 ВІДПОВІДАЄМО НА ЛИСТИ

Якщо у громадянина вже є у власності
земельна ділянка для ОСГ, то вдруге
надати йому безкоштовно земельну
ділянку для цих же цілей не можна

Щоб збудувати будинок на двох
земельних ділянках різного цільового
призначення, необхідно змінити
їх цільове призначення та об'єднати

Розпорядитися землею у межах села
може рада, а за межами для
сільгосппотреб — територіальні органи
Держгеокадастру

Між нормами закону про ліцензування
є розбіжність.
Якою з них слід керуватися?

30

ЧОГО ОЧІКУВАТИ?

Податковий кодекс у новій редакції
може стати реальністю

Чи потрібні трудові книжки?

31

РІШЕННЯ МІСЦЕВОЇ ВЛАДИ ОСКАРЖЕНІ. ЧОМУ?

Алла КАЛЬНІЧЕНКО,
юрист

ДЕЯКІ НЮАНСИ ВСТАНОВЛЕННЯ ПРИБЕРЕЖНИХ ЗАХИСНИХ СМУГ

Сьогодні всі ми бачимо, як нещадно використовуються водні ресурси, засмічуються, забудовуються приватними котеджами з височенними парканами береги та острови, мальовничі курортні місця, вирубуються вікові дерева, що призводить до загибелі флори та фауни, винищення червонокнижних рослин у цих зонах. Власники приватних котеджів перекривають доступ до води не тільки людям, а й звірям, незаконно привласнюючи таким чином водні об'єкти або їх частини.

Тому ще раз хочу нагадати, що *всі води (водні об'єкти) на території України становлять її водний фонд. Води (водні об'єкти) є виключно власністю Українського народу і надаються тільки у користування (ст.ст. 3, 6 Водного кодексу України).*

Водний фонд України потребує уважного і бережливого ставлення до себе. Основним завданням чинного законодавства є забезпечення збереження, науково обґрунтованого, раціонального використання вод для потреб населення і галузей економіки, відтворення водних ресурсів, охорони вод від забруднення, засмічення та вичерпання, запобігання шкідливим діям вод та ліквідації їх наслідків, поліпшення стану водних об'єктів, а також охорони прав підприємств, установ, організацій і громадян на водокористування.

Прибережні захисні смуги як частина водоохоронних зон — це природоохоронна територія із обмеженим господарським використанням. Відповідно до частин третьої та четвертої статті 59 Земельного кодексу України в межах цих смуг забороняється будь-яка забудова, крім будівництва гідротехнічних споруд. Державним водогосподарським організаціям за рішенням органів виконавчої влади або органів місцевого самоврядування надаються у постійне користування землі водного фонду для догляду за водними об'єктами, прибережними захисними смугами, смугами відведення, береговими смугами водних шляхів, гідротехнічними спорудами тощо.

Громадянам та юридичним особам органами виконавчої влади або органами місцевого самоврядування із земель водного фонду на умовах оренди можуть передаватися земельні ділянки прибережних захисних смуг, смуг відведення і берегових смуг водних шляхів, а також озера, водосховища, інші водойми, болота та острови для сінокосіння, рибогосподарських потреб, культурно-оздоровчих, рекреаційних, спортивних і туристичних цілей, проведення науково-дослідних робіт тощо.

Питання необхідності встановлення прибережних захисних смуг вздовж річок, озер, морів, лиманів та інших водних об'єктів, а звідси і можливості використання землі в межах встановлених смуг і поза ними є надзвичайно гострим і актуальним впродовж останніх майже двох десятиріч.

ВОДООХОРОННІ ЗОНИ

З прийняттям у 1995 році Водного кодексу України (далі ВКУ) питання встановлення водоохоронних зон та прибережних захисних смуг значно активізувалося. Так, статтями 87-89 було встановлено, що для створення сприятливого режиму водних об'єктів, попередження їх забруднення, засмічення і вичерпання, знищення навколоводних рослин і тварин, а також зменшення коливань стоку вздовж річок, морів та навколо озер, водосховищ і інших водойм встановлюються водоохоронні зони. Водоохоронна зона є природоохоронною територією господарської діяльності, що регулюється. На території водоохоронних зон забороняється:

- 1) використання стійких та сильнодіючих пестицидів;
- 2) влаштування кладовищ, скотомогильників, звалищ, полів фільтрації;
- 3) скидання неочищених стічних вод, використовуючи рельєф місцевості (балки, пониззя, кар'єри тощо), а також у потічки.

В окремих випадках у водоохоронній зоні може бути дозволено добування піску і гравію за межами земель водного фонду на сухій частині заплави, у праруслах річок за погодженням з обласними, Київською, Севастопольською міськими державними адміністраціями, органом виконавчої влади Автономної Республіки Крим з питань охорони навколишнього природного середовища, центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері розвитку водного господарства, та центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері геологічного вивчення та раціонального використання надр.

Зовнішні межі водоохоронних зон визначаються за спеціально розробленими проектами.

До складу водоохоронних зон обов'язково входять заплава річки, перша надзаплавна тераса, бровки і круті схили берегів, а також прилеглі балки та яри.

Розміри і межі водоохоронних зон визначаються проектом на основі нормативно-технічної документації.

Проекти цих зон розробляються на замовлення фізичних та юридичних осіб, узгоджуються з власниками землі, землекористувачами, Мінприроди, Держводагентством та територіальними органами Держгеокадастру, а на території Автономної Республіки Крим — з органами виконавчої влади АР Крим з питань екології та природних ресурсів, водного господарства та земельних ресурсів і затверджуються відповідними місцевими органами виконавчої влади або виконавчими комітетами рад.

Порядок погодження та затвердження проектів землеустрою щодо організації та встановлення меж водоохоронних зон визначені статтею 186 Земельного кодексу України, яку було викладено у новій редакції згідно з Законом України № 497-VIII від 02.06.2015, а склад документації такого проекту — статтею 47 Закону України «Про землеустрій» (в редакції цього ж Закону).

ПРИБЕРЕЖНІ ЗАХИСНІ СМУГИ

Тобто з водоохоронними зонами, а також із встановленням їх меж в натурі (на місцевості) зрозуміло. Разом з тим, у законодавстві є таке поняття як прибережні захисні смуги.

Так, відповідно до статті 88 Водного кодексу України в межах водоохоронних зон з метою

охорони поверхневих водних об'єктів від забруднення і засмічення та збереження їх водності вздовж річок, морів і навколо озер, водосховищ та інших водойм у межах водоохоронних зон виділяються земельні ділянки під прибережні захисні смуги, а також смуги відведення з особливим режимом їх використання відповідно до статей 88-91 Водного кодексу України.

Контроль за створенням водоохоронних зон і прибережних захисних смуг, а також за додержанням режиму використання їх територій здійснюється виконавчими комітетами сільських, селищних, міських рад і центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику із здійснення державного нагляду (контролю) у сфері охорони навколишнього природного середовища, раціонального використання, відтворення і охорони природних ресурсів.

Прибережні захисні смуги встановлюються по берегах річок та навколо водойм уздовж урізу води (у меженний період) шириною:

- для малих річок, струмків і потічків, а також ставків площею менше 3 гектарів — 25 метрів;
- для середніх річок, водосховищ на них та ставків площею більше 3 гектарів — 50 метрів;
- для великих річок, водосховищ на них та озер — 100 метрів.

При цьому, якщо крутизна схилів перевищує три градуси, то мінімальна ширина прибережної захисної смуги має подвоюватися. Тобто теоретично на Південному березі Криму ширина такої прибережної захисної смуги мала б бути не два, а чотири кілометри. Однак, цією ж статтею уточнюється, що у межах існуючих населених пунктів прибережна захисна смуга встановлюється з урахуванням містобудівної документації.

Прибережні захисні смуги — це території із суттєво обмеженою можливістю її господарського використання. Так, статтями 89 та 90 Водного кодексу України встановлено, що:

«У прибережних захисних смугах уздовж річок, навколо водойм та на островах забороняється:

- 1) розорювання земель (крім підготовки ґрунту для залуження і залісення), а також садівництво та городництво;*
- 2) зберігання та застосування пестицидів і добрив;*
- 3) влаштування літніх таборів для худоби;*
- 4) будівництво будь-яких споруд (крім гідротехнічних, навігаційного призначення, гідрометричних та лінійних), у тому числі баз відпочинку, дач, гаражів та стоянок автомобілів;*

5) миття та обслуговування транспортних засобів і техніки;

6) влаштування звалищ сміття, гноєсховищ, накопичувачів рідких і твердих відходів виробництва, кладовищ, скотомогильників, полів фільтрації тощо.

Об'єкти, що знаходяться у прибережній захисній смузі, можуть експлуатуватись, якщо при цьому не порушується її режим. Не придатні для експлуатації споруди, а також ті, що не відповідають встановленим режимам господарювання, підлягають винесенню з прибережних захисних смуг.»

«Обмеження господарської діяльності в прибережних захисних смугах уздовж морів, морських заток і лиманів та на островах у внутрішніх морських водах

Прибережна захисна смуга уздовж морів, морських заток і лиманів входить у зону санітарної охорони моря і може використовуватися лише для будівництва військових та інших оборонних об'єктів, об'єктів, що виробляють енергію за рахунок використання енергії вітру, сонця і хвиль,

об'єктів постачання, розподілу, передачі (транспортування) енергії, а також санаторіїв, дитячих оздоровчих таборів та інших лікувально-оздоровчих закладів з обов'язковим централізованим водопостачанням і каналізацією, гідротехнічних, гідрометричних та лінійних споруд.

У прибережних захисних смугах уздовж морів, морських заток і лиманів та на островах у внутрішніх морських водах забороняється:

- 1) застосування стійких та сильнодіючих пестицидів;
- 2) влаштування полігонів побутових та промислових відходів і накопичувачів стічних вод;
- 3) влаштування вигрібів для накопичення господарсько-побутових стічних вод обсягом більше 1 кубічного метра на добу;
- 4) влаштування полів фільтрації та створення інших споруд для приймання і знезаражування рідких відходів.

У межах пляжної зони прибережних захисних смуг забороняється будівництво будь-яких споруд, крім гідротехнічних, гідрометричних та лінійних».

Розглянемо окремі аспекти встановлення прибережних захисних смуг у розрізі чинного законодавства.

1. Прибережні захисні смуги встановлюються на земельних ділянках усіх категорій земель, крім земель морського транспорту.

На це доречно звернути особливу увагу. Чомусь загальноприйнято, що як тільки мова заходить про прибережні захисні смуги, автоматично ці землі розглядаються як землі водного фонду. До речі, таке спостерігається і в судах при розгляді судових спорів щодо надання та використання земельних ділянок поблизу водних об'єктів за відсутності встановлених прибережних захисних смуг, або ж при їх встановленні.

Разом з тим, основна маса земель, розташованих уздовж (навколо) водних об'єктів, відносяться не до земель водного фонду, а до земель інших категорій — землі сільськогосподарського призначення, землі населених пунктів, землі природно-заповідного фонду тощо.

На жаль, Класифікація видів цільового призначення земель (КВЦПЗ) теж не проливає світла на цю ситуацію, оскільки в кожній категорії земель (секції) визначаються лише землі природно-заповідного фонду, а землі прибережних захисних смуг віднесені до секції I — землі водного фонду. Тобто маємо ситуацію, коли норма закону, яка має вищу юридичну силу, не знаходить свого відображення у підзаконних актах.

Якщо взяти до уваги те, що за КВЦПЗ код та цільове призначення земель застосовуються для забезпечення обліку земельних ділянок за видами цільового призначення у державному земельному кадастрі, а сама Класифікація — для використання органами державної влади, органами місцевого самоврядування, організаціями, підприємствами, установами для ведення обліку земель та формування звітності із земельних ресурсів, а також, що КВЦПЗ визначає поділ земель на окремі види цільового призначення земель, які характеризуються власним правовим режимом, екосистемними функціями, видом господарської діяльності, типами забудови, типами особливо цінних об'єктів, стає зрозумілим, що ця Класифікація не є ідеальним документом і, як мінімум, потребує доопрацювання та внесення до неї змін.

Тобто, як мінімум, необхідно в кожній секції слова «природно-заповідного фонду» замінити словами «природоохоронного призначення».

2. Землі прибережних захисних смуг перебувають у державній та комунальній власності та можуть надаватися в користування лише для цілей, визначених цим Кодексом.

Враховуючи норми статей 88-90 Водного кодексу та статей 60, 61 Земельного кодексу, земельні ділянки в межах встановлених відповідно до проектів землеустрою прибережних захисних смуг мають перебувати у державній або комунальній власності. Такі зе-

мельні ділянки не можуть передаватися у приватну власність. А як же бути, коли межі прибережних захисних смуг не встановлені, відповідні проекти не розроблялися і не затверджувалися, або ж земельні ділянки, що гіпотетично перебувають у цих межах, вже передані у приватну власність за іншим цільовим призначенням?

Розглянемо ці питання по порядку.

Отже, якщо межі прибережних захисних смуг не встановлювалися і відповідні проекти землеустрою не розроблялися, донедавна вважалося, що у цьому випадку пріоритетним є рішення органу, який надавав такі земельні ділянки у власність або користування для інших цілей, відповідно до генерального плану населеного пункту, схеми паювання земель КСП та інших документів.

До речі, у степовій частині Криму, Херсонській, Миколаївській та Одеській областях землі сільськогосподарського виробництва, які перебували в постійному користуванні КСП, були розташовані у безпосередній близькості до моря. Такі землі були розпайовані між членами цього КСП. Тобто у двокілометровій зоні, по-перше, були земельні ділянки не водного фонду, а сільськогосподарського призначення, а, по-друге, як землі сільськогосподарського призначення, що перебували в постійному користуванні КСП, вони підлягали паюванню і були розпайовані між його членами.

Сьогодні іноді порушується питання про незаконне паювання цих земель та повернення їх у державну власність. З цього приводу хочу зауважити, що такі дії є неправомірними з таких підстав:

1. Відповідно до державного обліку земель (форма 6-зем) ці землі обліковувалися як землі сільськогосподарського призначення, а не водного фонду.
2. Паювання земель КСП в Україні розпочалося з 1992 року, а Водний кодекс, яким передбачалося встановлення прибережних захисних смуг на підставі розробленої технічної документації, прийнятий 1995 року. Тобто на час прийняття цього Кодексу земельні ділянки КСП, по-перше, вже могли бути розпайованими між членами цього КСП, а, по-друге, Кодекс вимагав встановлення меж прибережних захисних смуг виключно за розробленими проектами землеустрою.

3. Конституцією України встановлено, що:
 - кожен має право володіти, користуватися і розпоряджатися своєю власністю, результатами своєї інтелектуальної, творчої діяльності. Право приватної власності набувається в порядку, визначеному законом. Ніхто не може бути протиправно позбавлений права власності. Право приватної власності є непорушним (ст. 41);
 - закони та інші нормативно-правові акти не мають зворотної дії в часі, крім випадків, коли вони пом'якшують або скасовують відповідальність особи. Ніхто не може відповідати за діяння, які на час їх вчинення не визнавалися законом як правопорушення (ст. 58).

Разом з тим, на мою думку, в межах двокілометрової зони на землях сільськогосподарського призначення можуть діяти певні обмеження у їх використанні, передбачені тим же Водним кодексом. Для цього із приватними власниками необхідно укласти відповідні охоронні договори про обмеження господарського використання їхніх земельних ділянок, які знаходяться у двокілометровій зоні вздовж моря або лиману.

Тобто, якщо земельні ділянки вже були раніше віднесені до іншої категорії, наприклад — до земель сільськогосподарського призначення, за проектами землеустрою на них можуть встановлюватися прибережні захисні смуги, однак такі землі залишаються землями сільськогосподарського призначення.

Крім того, постановою Кабінету Міністрів України від 8 травня 1996 р. № 486 «Про затвердження Порядку визначення розмірів і меж водоохоронних зон та режиму ведення господарської діяльності в них» чітко визначено, що водоохоронна зона має внутрішню і зовнішню межі.

Внутрішня межа водоохоронної зони збігається з мінімальним рівнем води у водному об'єкті.

Зовнішня межа водоохоронної зони, як правило, прив'язується до наявних контурів сільськогосподарських угідь, шляхів, лісосмуг, меж заплав, надзаплавних терас, бровок схилів, балок та ярів і визначається найбільш віддаленою від водного об'єкта лінією:

- затоплення при максимальному повеневому (паводковому) рівні води, що повторюється один раз за десять років;
- берегоруйнування, меандрування;
- тимчасового та постійного підтоплення земель;
- ерозійної активності;
- берегових схилів і сильноеродованих земель.

Зовнішня межа водоохоронної зони на землях сільських населених пунктів, землях сільськогоспо-

дарського призначення, лісового фонду, на територіях водогосподарських, лісгосподарських, рибгосподарських підприємств, а також на землях інших власників та користувачів визначається з урахуванням:

- зони санітарної охорони джерел питного водопостачання;
- розрахункової зони переробки берегів;
- лісових насаджень, що найбільшою мірою сприяють охороні вод із зовнішньою межею не менш як 1000 метрів від урізу меженного рівня води;
- усіх земель відводу на існуючих меліоративних системах, але не менш як 200 метрів від бровки каналів чи дамб.

3. Прибережні захисні смуги встановлюються за окремими проектами землеустрою.

Проекти землеустрою щодо встановлення меж прибережних захисних смуг (з установленою в них пляжною зоною) розробляються в порядку, передбаченому законом.

На виконання вимог Водного кодексу України, як ми вже згадували, Кабінетом Міністрів України 8 травня 1996 року прийнято постанову за № 486, якою затверджено Порядок визначення розмірів і меж водоохоронних зон та режиму ведення господарської діяльності в них.

Пунктом 4 цього Порядку зазначалося, що у межах водоохоронних зон виділяються землі прибережних захисних смуг та смуги відведення з особливим режимом їх використання відповідно до статей 88-91 Водного кодексу України.

При цьому пунктом 5 Порядку встановлено, що розміри і межі водоохоронних зон визначаються проектом на основі нормативно-технічної документації. Проекти цих зон розробляються на замовлення фізичних та юридичних осіб, узгоджуються з власниками землі, землекористувачами, Мінприроди, Держводагентством та територіальними органами Держземагентства/Держгеокадастру, а на території Автономної Республіки Крим — з органами виконавчої влади АР Крим з питань екології та природних ресурсів, водного господарства та земельних ресурсів і затверджуються відповідними місцевими органами виконавчої влади або виконавчими комітетами рад.

У поточному році відбулися зміни у підходах до встановлення і затвердження таких проектів землеустрою. А саме, статтю 186 Земельного кодексу України та статті 25 та 47 Закону України «Про землеустрій» було викладено у новій редакції, зокрема:

Для гірських і передгірських річок зовнішня межа водоохоронної зони визначається з урахуванням геоморфологічних та гідрологічних умов, а також селєвих та зсувних явищ.

На землях міст і селищ міського типу розмір водоохоронної зони, як і прибережної захисної смуги, встановлюється відповідно до існуючих на час встановлення водоохоронної зони конкретних умов забудови.

Водоохоронна зона морів, морських заток і лиманів, як правило, збігається з прибережною захисною смугою і визначається шириною не менш як 2 кілометри від урізу води.

« Проекти землеустрою щодо організації і встановлення меж територій природно-заповідного фонду та іншого природоохоронного призначення, оздоровчого, рекреаційного, історико-культурного, лісгосподарського призначення, земель водного фонду та водоохоронних зон, обмежень у використанні земель та їх режимоутворюючих об'єктів погоджуються в обов'язковому порядку територіальним органом центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері земельних відносин, та структурним підрозділом відповідної районної, Київської чи Севастопольської міської державної адміністрації у сфері містобудування та архітектури, а якщо місто не входить до території певного району — виконавчим органом відповідної міської ради у сфері містобудування та архітектури, а також органом виконавчої влади Автономної Республіки Крим у сфері охорони культурної спадщини, структурним підрозділом відповідної обласної, Київської чи Севастопольської міської державної адміністрації у сфері охорони культурної спадщини (щодо проектів, за якими здійснюється встановлення меж територій історико-культурного призначення), територіальним органом центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері лісового господарства, а на території Автономної Республіки Крим — органом виконавчої влади Автономної Республіки Крим з питань лісового господарства (щодо проектів, за якими здійснюється встановлення меж територій лісгосподарського призначення), територіальним органом центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері розвитку водного господарства, а на території Автономної Республіки Крим — органом виконавчої влади Автономної Республіки Крим з питань водного господарства (щодо проектів, за якими здійснюється встановлення меж територій земель водного фонду та водоохоронних зон), центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері охорони навколишнього природного середовища (у разі наявності територій чи об'єктів природно-заповідного фонду загальнодержавного значення, земель оздоровчого, рекреаційного призначення, земель водного фонду та водоохоронних зон), органом виконавчої влади Автономної Республіки Крим у сфері охорони навколишнього природного середовища, структурним підрозділом відповідної обласної, Київської чи Севастопольської міської державної адміністрації у сфері охорони навколишнього природного середовища (у разі наявності територій чи об'єктів природно-заповідного фонду місцевого значення).

Проекти землеустрою щодо організації і встановлення меж територій природно-заповідного фонду та іншого природоохоронного призначення, оздоровчого, рекреаційного, історико-культурного, лісогосподарського призначення, земель водного фонду та водоохоронних зон, обмежень у використанні земель та їх режимоутворюючих об'єктів погоджуються з власниками, користувачами земельних ділянок, які включаються до території природно-заповідного фонду, іншого природоохоронного, оздоровчого, рекреаційного та історико-культурного призначення, лісогосподарського призначення, земель водного фонду та водоохоронних зон, обмежень у використанні земель та їх режимоутворюючих об'єктів без їх вилучення, крім випадків, коли обмеження безпосередньо встановлені законом або прийнятими відповідно до нього нормативно-правовими актами.

Проекти землеустрою щодо організації і встановлення меж територій природно-заповідного фонду та іншого природоохоронного призначення, оздоровчого, рекреаційного, історико-культурного, лісогосподарського призначення, земель водного фонду та водоохоронних зон, обмежень у використанні земель та їх режимоутворюючих об'єктів затверджуються їх замовниками».

«Стаття 47.

Проекти землеустрою щодо організації і встановлення меж територій природно-заповідного фонду та іншого природоохоронного призначення, оздоровчого, рекреаційного, історико-культурного, лісогосподарського призначення, земель водного фонду та водоохоронних зон, обмежень у використанні земель та їх режимоутворюючих об'єктів розробляються з метою:

- а) збереження природного різноманіття ландшафтів, охорони довкілля, підтримання екологічного балансу;
- б) створення місць для організованого лікування та оздоровлення людей, масового відпочинку і туризму;
- в) створення приміських зелених зон, збереження і використання об'єктів культурної спадщини;
- г) проведення науково-дослідних робіт;
- г) встановлення меж водоохоронних зон та прибережних захисних смуг;
- д) визначення в натурі (на місцевості) меж охоронних зон та інших обмежень у використанні земель, встановлених законами та прийнятими відповідно до них нормативно-правовими актами, а також інформування про такі обмеження землевласників, землекористувачів, інших фізичних та юридичних осіб.

Проекти землеустрою щодо організації і встановлення меж ... водоохоронних зон, ... визначають місце розташування і розміри ... водоохоронних зон та прибережних захисних смуг, смуг відведення та берегових смуг водних шляхів, а також встановлюють режим використання та охорони їх територій».

Склад такого проекту землеустрою визначений частиною п'ятою цієї ж статті 47 Закону України «Про землеустрій».

Отже, виникає закономірне запитання щодо термінів «водоохоронні зони» та «прибережні захисні смуги», їх взаємозв'язку.

Водоохоронна зона є природоохоронною територією господарської діяльності, що регулюється. Встановлюється ця зона для створення сприятливого режиму водних об'єктів, попередження їх забруднення, засмічення і вичерпання, знищення навколоводних рослин і тварин, а також зменшення коливань стоку вздовж річок, морів та навколо озер, водосховищ і інших водойм.

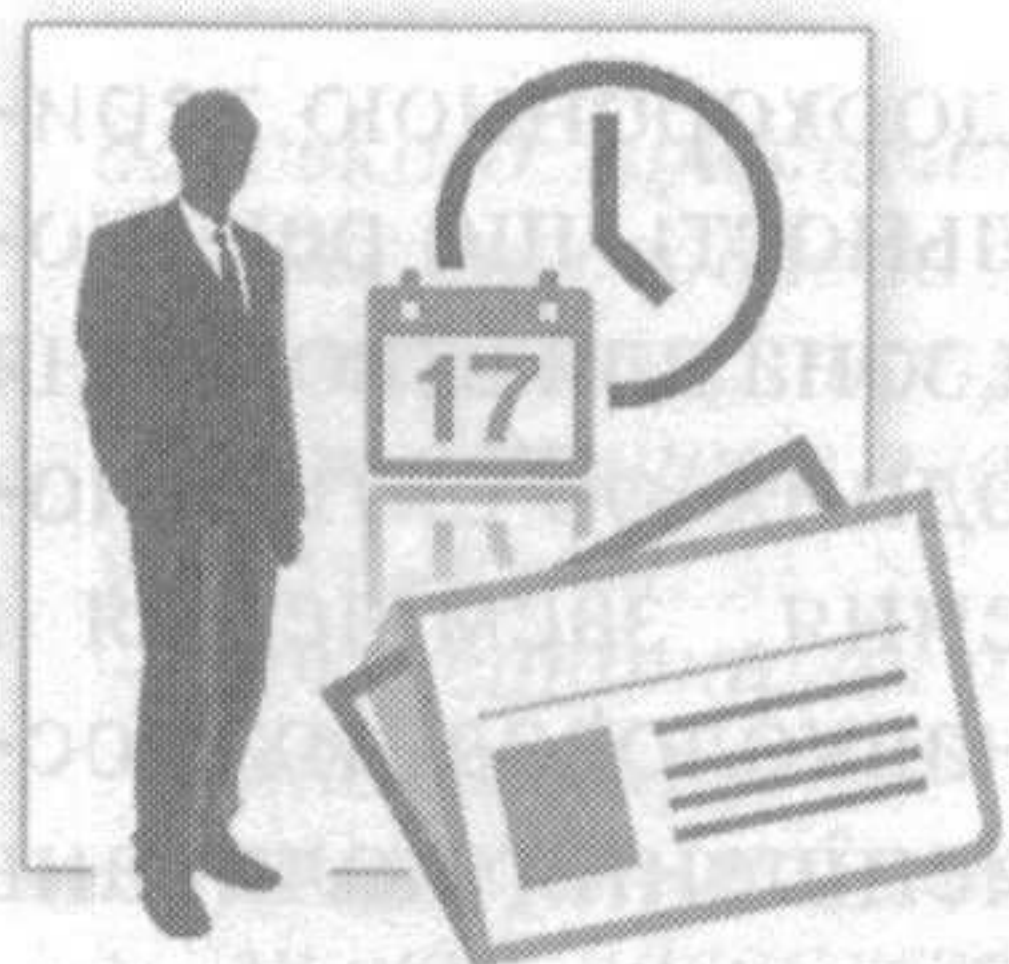
Зовнішні межі водоохоронних зон визначаються за спеціально розробленими проектами. Порядок визначення розмірів і меж водоохоронних зон та режим ведення господарської діяльності в них встановлюються постановою Кабінету Міністрів України від 8 травня 1996 р. № 486 з наступними змінами.

Прибережні захисні смуги є природоохоронною територією з режимом обмеженої господарської діяльності, які встановлюються в межах водоохоронних зон з метою охорони поверхневих водних об'єктів від забруднення і засмічення та збереження їх водності вздовж річок, морів і навколо озер, водосховищ та інших водойм.

Тобто, прибережна захисна смуга є фактично частиною водоохоронної зони з більш обмеженим режимом господарської діяльності.

І водоохоронні зони, і прибережні захисні смуги встановлюються за проектами землеустрою. При цьому для водоохоронних зон такий проект чітко визначений статтею 186 Земельного кодексу та статтею 47 Закону України «Про землеустрій». Щодо проекту землеустрою по встановленню прибережних захисних смуг, який згідно зі статтею 60 Земельного кодексу встановлюється за окремими проектами землеустрою, то окремого проекту ні 186 статтею Земельного кодексу, ні Законом України «Про землеустрій» він не передбачений. Лише мимохідь про це згадується у статті 47 Закону України «Про землеустрій», та не зовсім зрозуміло, у якому контексті.

Оскільки ст. 186 передбачено розробку та погодження проектів землеустрою щодо встановлення водоохоронних зон, то, на мій погляд, проекти землеустрою щодо встановлення меж прибережних захисних смуг, на відміну від проектів встановлення водоохоронних зон, мають погоджуватися у звичайному режимі, визначеному постановою Кабінету Міністрів України від 8 травня 1996 р. № 486, оскільки спеціального режиму для них законом не передбачено.

НА ЗАХИСТ ВКЛАДІВ ФІЗИЧНИХ ОСІБ ПРИЙНЯТО НОВИЙ ЗАКОН

Законом, зокрема, внесено зміни до ст. 67 Господарського процесуального кодексу: не допускається забезпечення позову по справах, що виникають з корпоративних відносин, шляхом заборони здійснювати органам державної влади, органам місцевого самоврядування, Фонду гарантування вкладів фізичних осіб свої повноваження. Не допускається забезпечення позову у справах, відповідачем у яких є неплатоспроможний банк або Фонд шляхом: 1) накладення арешту на майно або грошові суми, що належать відповідачеві; 2) заборони відповідачеві вчиняти певні дії. Майно або грошові суми клієнта неплатоспроможного банку, на які судом накладено арешт до дня віднесення банку до категорії неплатоспроможних, може бути передано приймаючому або перехідному банку або спеціалізованій установі, освіченій Фондом, у встановленому законодавством про систему гарантування вкладів фізичних осіб порядку з письмовим повідомленням Фондом особи, в інтересах якої накладено арешт. При цьому передане майно або грошові суми залишаються обтяженими відповідно до визначення суду про накладення арешту. Відповідні зміни внесено і до Цивільного та Кримінального процесуального кодексів.

Кримінальний кодекс доповнено двома статтями: ст. 220-1 встановлює відповідаль-

ність за порушення порядку ведення бази даних про вкладників або порядку формування звітності, ст. 220-2 — за фальсифікацію фінансових документів та звітності фінансової організації, приховування неплатоспроможності фінансової установи або підстав для відкликання (анулювання) ліцензії фінансової установи.

Законом Нацбанк уповноважений здійснювати попередню кваліфікацію осіб, які можуть брати участь у виведенні неплатоспроможних банків з ринку, і складати перелік таких осіб. Перелік повинен бути сформований до 1 січня 2016 року.

У Законі «Про банки і банківську діяльність» встановлено заборону для банків здійснювати ризикову діяльність, яка загрожує інтересам вкладників чи інших кредиторів банку. Перелік ознак, наявність яких є підставою для укладення НБУ про проведення банком ризикової діяльності, що загрожує інтересам вкладників чи інших кредиторів банку, визначається нормативно-правовим актом НБУ. Також встановлено, що куратор банку має право вимагати

виключно в письмовій формі від керівників банку усунення порушень банківського законодавства, виконання нормативно-правових актів НБУ, надання письмових пояснень з питань дотримання банківського законодавства, нормативно-правових актів НБУ, вимог і обмежень в діяльності банку, а також про проведення банком будь-яких операцій. Куратор банку має право одержувати відповідно до вимог, встановлених нормативно-правовими актами НБУ, від вкладників та інших кредиторів банку інформацію, необхідну для забезпечення контролю за виконанням банком своїх зобов'язань.

Національному банку доручено забезпечити прийняття рішення про:

- 1) відкликання банківської ліцензії та ліквідації банків, зареєстрованих на території проведення АТО, які не здійснюють свою діяльність і припинили участь у системі електронних платежів НБУ;
- 2) ліквідації банків, зареєстрованих на території АР Крим та міста Севастополя, банківські ліцензії яких відкликані НБУ.

ПЕРШОГО НОТАРІУСА ПІДКЛЮЧЕНО ДО ДЕРЖАВНОГО ЗЕМЕЛЬНОГО КАДАСТРУ

17 серпня вступив в силу Порядок забезпечення доступу нотаріусів до Державного земельного кадастру.

За повідомленням прес-служби Держгеокадастру, цього дня до бази даних був підключений перший приватний нотаріус — Людмила Мельник, яка зможе разом з кадастровими реєстраторами надавати громадянам витяги про земельні ділянки, необхідні для здійснення земельних угод.

Електронна послуга «Надання нотаріусам доступу до Державного земельного кадастру» розроблена за сприяння Мін'юсту фахівцями Держгеокадастру в рамках кампанії з делегування частини повноважень та децентралізації у сфері земельних відносин.

Щороку за заявами громадян видається приблизно мільйон витягів — це найбільш популярна послуга у сфері земельних відносин. Дотепер право видавати витяги з Державного земельного кадастру мали лише кадастрові реєстратори.

Підключення нотаріусів до системи Державного земельного кадастру відбувається за заявним принципом. На сьогодні відповідні заяви подали вже декілька десятків нотаріусів.

Для роботи з Державним земельним кадастром робоче місце нотаріуса має відповідати технічним вимогам, зокрема в частині інформаційної безпеки та захисту даних. Після виконання технічних вимог підключення нотаріуса здійснюється протягом одного робочого дня.

Також адміністратор кадастру забезпечує консультації та

проводить для нотаріусів майстер-класи по користуванню системою.

ДОВІДКОВО

● Закон «Про внесення змін до деяких законів України щодо уточнення повноважень нотаріусів та особливостей реєстрації похідних речових прав на земельні ділянки сільськогосподарського призначення» був прийнятий 05.03.2015 р. та набрав чинності 25.03.2015 р. Кабінет Міністрів України постановою від 24.06.2015 р. № 457 «Деякі питання надання нотаріусам доступу до Державного земельного кадастру» визначив Порядок підключення нотаріусів до бази Держземкадастру для отримання витягів із бази даних.

● Всього в Україні нараховується близько 6500 нотаріусів.

● Вартість послуги з надання витягу про земельну ділянку становить 53 грн. Всі кошти спрямовуються до загального фонду державного бюджету.

ДЕРЖАВА КОМПЕНСУВАТИМЕ НАСЕЛЕННЮ 70% ВИТРАТ НА ТЕРМОМОДЕРНІЗАЦІЮ

12 серпня Кабінет Міністрів України прийняв постанову щодо стимулювання населення до енергоефективності за рахунок залучення субсидіантів.

Постановою, розробленою Мінрегіоном та Держенергоефективності, передбачено збільшення особам, яким призначено субсидію, розміру відшкодування частини кредиту, взятого на енергоефективне обладнання («негазові» котли) та матеріали з 20%/30%/40% до 70%.

Постанова також передбачає підвищення граничних сум відшкодування позичальни-

кам частини суми кредитів, взятих на енергоефективне обладнання та матеріали з 5000/10000 грн до 12000/14000 грн.

Збільшення розміру відшкодування має на меті ще більше активізувати процес проведення термомодернізації в Україні, яка потребує більш дієвих заходів для забезпечення енергетичної безпеки держави.

На сьогодні гранична сума відшкодування по визначених напрямках кредитування становить відповідно 5000 грн та 10000 грн. Однак, за даними уповноважених банків, середній розмір кредиту на придбання «негазових» котлів на сьогодні становить 17100 грн.

При компенсації державою 70% цієї суми розмір відшкодування сягне близько 12000 грн. При середньому розмірі кредиту на придбання енергоефективного обладнання/матеріалів у 19600 грн (за даними уповноважених банків) та 70% компенсації, сума відшкодування сягає 14000 грн.

За розрахунками Держенергоефективності та враховуючи прогнози Мінсоцполітики щодо кількості субсидіантів (4,5 млн осіб), наявного обсягу фінансування програми стимулювання енергоефективності цілком достатньо для покриття додаткового фінансового навантаження, що виникатиме внаслідок реалізації механізмів додаткової підтримки малозабезпечених верств населення.

ДЕРЖАВНА ФІСКАЛЬНА
СЛУЖБА УКРАЇНИ

Про звільнення від оподаткування пенсій ІНВАЛІДІВ ВІЙНИ ТА ДЕЯКИХ ІНШИХ КАТЕГОРІЙ ОСІБ

Починаючи з 1.09.2015 р. Управліннями Пенсійного фонду України при нарахуванні та виплаті пенсій учасникам бойових дій у період Другої світової війни, інвалідам війни та особам, на яких поширюється чинність ст. 10 Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту», податок на доходи фізичних осіб нараховуватися та утримуватися не буде.

Так, 17 липня п.р. ЗУ «Про внесення зміни до ст. 164 Податкового кодексу України щодо оподаткування пенсій інвалідів війни та деяких інших категорій осіб» № 653-VIII (далі — Закон) було внесено такі зміни до податкового законодавства. А саме: п.п. 164.2.19 п. 164.2 ст. 164 Податкового кодексу України доповнено абзацом другим стосовно того, що положення цього підпункту не застосовується до пенсій, призначених учасникам бойових дій у період Другої світової війни, інвалідам війни та особам, на яких поширюється чинність ст. 10 ЗУ «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту». Порядок заповнення та подання податковими агентами Податкового розрахунку сум доходу, нарахованого (сплаченого) на користь платників податку, і сум утриманого з них податку затверджено наказом Міністерства фінансів України від 31.01.2015 № 4, зареєстрованим в Мін'юсті України 30.01.2015 р. за №111/26556 (далі — Порядок).

До набрання чинності Законом заповнення розрахунку за формою № 1-ДФ відбувалося за наступним принципом.

Згідно з Довідником ознак доходів фізичних осіб до Порядку суми пенсій, розмір яких не перевищує суму оподаткування, а саме 3654 грн з 01.01.2015, відображалися у податковому розрахунку за формою № 1-ДФ під ознакою доходу «128».

Суми пенсій, розмір яких перевищує вказану суму, — у частині такого перевищення відображалися у податковому розрахунку за формою № 1-ДФ під ознакою доходу «184».

Тож, починаючи з 1.09.2015 вказані вище доходи будуть зазначатися у розрахунку за формою № 1-ДФ тільки з ознакою доходу «128» та будуть звільнені від оподаткування податком на доходи фізичних осіб.

Відповідно до статті 119 Кодексу законів про працю України (далі — КЗпП) за працівниками, призваними на строкову військову службу, військову службу за призовом під час мобілізації, на особливий період або прийнятими на військову службу за контрактом у разі виникнення кризової ситуації, що загрожує національній безпеці, оголошення рішення про проведення мобілізації та (або) введення воєнного стану на строк до закінчення особливого періоду або до дня фактичної демобілізації, зберігаються місце роботи, посада і компенсується із бюджету середній заробіток на підприємстві, в установі, організації, в яких вони працювали на час призову, незалежно від підпорядкування та форми власності. Виплата таких компенсацій із бюджету в межах середнього заробітку проводиться за рахунок коштів Державного бюджету України в порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України.

За працівниками, які були призвані під час мобілізації, на особливий період та які підлягають звільненню з військової служби у зв'язку з оголошен-

Частиною третьою статті 25 Кодексу законів про працю України визначено, що працівник не може бути допущений до роботи без укладення трудового договору, оформленого наказом чи розпорядженням власника або уповноваженого ним органу, та повідомлення центрального органу виконавчої влади з питань забезпечення формування та реалізації державної політики з адміністрування єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціа-

МІНСОЦПОЛІТИКИ

Про застосування дисциплінарних стягнень до працівників ЗА ПРОГУЛ БЕЗ ПОВАЖНИХ ПРИЧИН

ням демобілізації, але продовжують військову службу у зв'язку з прийняттям на військову службу за контрактом, але не більше ніж на строк укладеного контракту, зберігаються місце роботи, посада і компенсується із бюджету середній заробіток на підприємстві, в установі, організації, в яких вони працювали на час призову, незалежно від підпорядкування та форми власності. Виплата таких компенсацій із бюджету в межах середнього заробітку проводиться за рахунок коштів Державного бюджету України в порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України (постанова Кабінету Міністрів України від 04.03.2015 р. № 105).

Працівники, звільнені з військової служби в запас (де-

мобілізовані), які не продовжують військову службу у зв'язку з прийняттям на військову службу за контрактом, з урахуванням часу перевезення до місць проживання (перебування) мають стати до роботи.

До працівників, які без поважних причин вчасно не стали до роботи, можуть застосовуватися дисциплінарні стягнення.

Відповідно до п. 4 ч. 1 ст. 40 КЗпП трудовий договір, укладений на невизначений строк, а також строковий трудовий договір до закінчення строку його чинності можуть бути розірвані власником або уповноваженим ним органом у випадку прогулу (в тому числі відсутності на роботі більше трьох годин протягом робочого дня) без поважних причин.

Звільнення за прогул без поважних причин — це дисциплінарне стягнення. Застосовуючи його, слід додержуватися встановлених законодавством про працю вимог щодо порядку застосування дисциплінарних стягнень. Зокрема, відповідно до ст. 149 КЗпП власник або уповноважений ним орган до застосування дисциплінарного стягнення повинен зажадати від порушника трудової дисципліни письмових пояснень.

У таблиці обліку використання робочого часу відсутність на роботі з поважних причин доцільно відмічати умовним позначенням «І» — інші причини неявок, а відсутність на роботі без поважних причин — умовним позначенням «ПР» — прогул.

Застосування роботодавцем дисциплінарних стягнень до працівників є його правом.

Одночасно інформуємо, що листи Міністерства не є нормативно-правовими актами, за своєю природою вони мають інформаційний, рекомендаційний та необов'язковий характер.

Лист Мінсоцполітики України від 16.07.2015 р. № 302/06/186-15

Щодо заповнення повідомлення ПРО ПРИЙНЯТТЯ ПРАЦІВНИКА НА РОБОТУ

льне страхування про прийняття працівника на роботу в порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України. Тобто, до початку роботи працівника інформація про його зарахування має бути подана до Державної фіскальної служби або її територіальних органів.

Отже, дата наказу про прийняття працівника на роботу та дата початку роботи працівника не співпадають.

Враховуючи положення вищезазначеної статті було прийнято постанову Кабінету Міністрів України від 17.06.2015 р. № 413 «Про порядок повідом-

лення Державної фіскальної служби та її територіальних органів про прийняття працівника на роботу», якою передбачено, що дата наказу (розпорядження) про прийняття працівника на роботу та дата початку роботи працівника відрізняються (колонки 8 і 9 додатку до зазначеної постанови).

Будь-яких інших нормативних документів немає.

Лист Мінсоцполітики України від 04.08.2015 р. № 432/13/155-15

Про розрахунок норми тривалості РОБОЧОГО ЧАСУ НА 2016 рік

Під час розрахунку норми тривалості робочого часу безпосередньо на підприємстві слід керуватися нижчезазначеним.

Як передбачено частиною першою статті 50 Кодексу законів про працю України (далі — КЗпП України), нормальна тривалість робочого часу працівників не може перевищувати 40 годин на тиждень.

Підприємства і організації при укладенні колективного договору можуть встановлювати меншу норму тривалості робочого часу, ніж передбачено в частині першій цієї статті. При встановленні меншої норми тривалості робочого часу слід мати на увазі, що оплата праці в цьому випадку має провадитись за повною тарифною ставкою, повним окладом.

Відповідно до частини першої статті 51 КЗпП України скорочена тривалість робочого часу встановлюється:

1) для працівників віком від 16 до 18 років — 36 годин на тиждень, для осіб віком від 15 до 16 років (учнів віком від 14 до 15 років, які працюють в період канікул) — 24 години на тиждень.

Тривалість робочого часу учнів, які працюють протягом навчального року у вільний від навчання час, не може перевищувати половини максимальної тривалості робочого часу, передбаченої в абзаці першому цього пункту для осіб відповідного віку;

2) для працівників, зайнятих на роботах із шкідливими умовами праці, — не більш як 36 годин на тиждень.

Перелік виробництв, цехів, професій і посад зі шкідливими умовами праці, робота в яких дає право на скорочену тривалість робочого тижня, затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 21 лютого 2001 року № 163.

Крім того, законодавством встановлюється скорочена тривалість робочого часу для окремих категорій працівників (учителів, лікарів та інших).

Скорочена тривалість робочого часу може встанов-

люватися за рахунок власних коштів на підприємствах і в організаціях для жінок, які мають дітей віком до чотирнадцяти років або дитину-інваліда.

Згідно зі статтею 69 Господарського кодексу України підприємство самостійно встановлює для своїх працівників скорочений робочий день та інші пільги.

При розрахунку балансу робочого часу слід мати на увазі, що згідно зі статтею 53 КЗпП напередодні святкових і неробочих днів (ст. 73 КЗпП України) тривалість роботи працівників, крім працівників, зазначених у статті 51 КЗпП України, скорочується на одну годину як при п'ятиденному, так і при шестиденному робочому тижні, а напередодні вихідних днів тривалість роботи при шестиденному робочому тижні не може перевищувати 5 годин.

Відповідно до статті 73 КЗпП України у 2016 році на підприємствах, в установах, організаціях робота не проводиться у такі святкові і неробочі дні:

1 січня	— Новий рік;
7 січня	— Різдво Христове;
8 березня	— Міжнародний жіночий день;
1 травня	— Пасха (Великдень);
1 і 2 травня	— День міжнародної солідарності трудящих;
9 травня	— День Перемоги;
19 червня	— Трійця;
28 червня	— День Конституції України;
24 серпня	— День незалежності України;
14 жовтня	— День захисника України.

Згідно з частиною третьою статті 67 КЗпП України у випадку, коли святковий або неробочий день (ст. 73) збігається з вихідним днем, вихідний день переноситься на наступний після святкового або неробочого. Тому за графіком п'ятиденного робочого тижня з вихідними днями у суботу та неділю у 2016 році вихідний день у неділю 1 травня має бути перенесений на вівторок 3 травня, вихідний день у неділю 19 червня має бути перенесений на понеділок 20 червня.

Слід наголосити, що у 2016 році на 1 травня (неділю) припадає два свята — День міжнародної солідарності трудящих та Пасха (Великдень). При цьому, незважаючи на те, що з вихідним днем збігається два святкових дні, перенесенню підлягає лише один день — неділя (1 травня) на вівторок (3 травня).

Як правило, з метою створення сприятливих умов для святкування, а також раціонального використання робочого часу, розпорядженнями Кабінету Міністрів України рекомендується переносити робочі дні для працівників, яким встановлено п'ятиденний робочий тиждень з двома вихідними днями у суботу та неділю.

У зв'язку з тим, що зазначене розпорядження має рекомендаційний характер, рішення про перенесення робочих днів приймається роботодавцем самостійно шляхом видання наказу чи іншого розпорядчого документа.

Прийняте роботодавцем рішення про перенесення робочих днів змінює графік роботи підприємства, установи, організації та норму тривалості робочого часу у місяцях, в яких запроваджено перенесення робочих днів. Тому всі дії щодо надання відпусток, виходу на роботу мають здійснюватися по зміненому у зв'язку з перенесенням робочих днів графіку роботи підприємства.

При цьому слід мати на увазі, що у разі перенесення робочого дня, який передуює святковому чи неробочому дню, на інший вихідний день, для збереження балансу робочого часу за рік тривалість роботи у цей перенесений робочий день має відповідати тривалості передсвяткового робочого дня, як це передбачено статтею 53 КЗпП України.

Законодавством не встановлено єдиної норми тривалості робочого часу на рік. Ця норма може бути різною залежно від того, який робочий тиждень встановлений на підприємстві (п'ятиденний чи шестиденний), яка тривалість щоденної роботи, коли встановлені вихідні дні, а тому на підприємствах, в установах і організаціях норма тривалості робочого часу на рік визначається самостійно з дотриманням вимог статей 50—53, 67 і 73 КЗпП України.

Наводимо приклад розрахунку норми тривалості робочого часу на 2016 рік (додається), розрахованої за календарем п'ятиденного робочого тижня з двома вихідними днями в суботу та неділю при однаковій тривалості часу роботи за день впродовж робочого тижня та відповідним зменшенням тривалості роботи напередодні святкових та неробочих днів.

За зазначених умов, залежно від тривалості робочого тижня, норма робочого часу на 2016 рік становитиме:

при 40-годинному робочому тижні	— 2003,0 години;
при 39-годинному робочому тижні	— 1957,8 годин;
при 38,5-годинному робочому тижні	— 1932,7 годин;
при 36-годинному робочому тижні	— 1807,2 годин;
при 33-годинному робочому тижні	— 1656,6 годин;
при 30-годинному робочому тижні	— 1506,0 годин;
при 25-годинному робочому тижні	— 1255,0 годин;
при 24-годинному робочому тижні	— 1204,8 годин;
при 20-годинному робочому тижні	— 1004,0 годин;
при 18-годинному робочому тижні	— 903,6 годин.

Лист Мінсоцполітики від 20.07.2015 р.
№ 10846/0/14-15/13

ПЕНСІЙНИЙ ФОНД УКРАЇНИ

ЩОДО ВИЗНАЧЕННЯ ВІКУ ВИХОДУ НА ПЕНСІЮ

Гр. Н., 19.05.1964 р. н., має загальний стаж роботи 30 років, із них 3 роки 9 місяців роботи по Списку № 1. Який на сьогодні встановлено порядок визначення віку виходу на пенсію за віком жінці, враховуючи, що при стажі роботи за Списком № 1 у 3 роки 9 місяців, жінка має право на зниження віку на 4 роки?

Статтею 13 Закону України «Про пенсійне забезпечення» (в редакції з 01.04.2015) визначено право на пенсію за віком на пільгових умовах, зокрема, на пенсію за Списком № 1 та № 2 при досягненні певного віку та наявності трудового та пільгового стажу роботи.

Зокрема, жінкам, які не мають повного пільгового стажу роботи, але набули не менше половини пільгового стажу, передбачено зменшення пенсійного віку.

Відповідно до статті 26 Закону України «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування» пенсійний вік жінки 1964 р. н. — 60 років. Тому, за наявності права на зниження пенсійного віку на 4 роки, вік виходу на пенсію жінки 19.05.1964 р. н. становить 56 років.

ЩОДО ВІКУ ВИХОДУ НА ПЕНСІЮ НА ПІЛЬГОВИХ УМОВАХ

Я народилася у 1962 році, маю 21 рік страхового стажу, з яких 5 років працювала за Списком № 1 — рентген-лаборантом у лікарні. В якому віці я зможу вийти на пенсію?

Жінки, зайняті повний робочий день, зокрема, на роботах з особливо шкідливими і особливо важкими умовами праці, — за списком № 1 виробництв, робіт, професій, посад

і показників, затвердженим Кабінетом Міністрів України, з урахуванням результатів атестації робочих місць, за наявності необхідного пільгового та загального стажу роботи, мають право на призначення пенсії за віком на пільгових умовах.

У тому випадку, коли жінка не відпрацювала повного пільгового стажу за списком № 1 (7 років 6 місяців), але набула не менше 3 років 9 місяців, за наявності у неї передбаченого законом загального стажу роботи (від 15 років 6 місяців до 20 років — залежно від дати звернення за призначенням пенсії), пенсії на пільгових умовах призначаються із зменшенням пенсійного віку, встановленого статтею 26 Закону України «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування», на 1 рік 4 місяці за кожний рік роботи за списком № 1.

За 5 років роботи за списком № 1, пенсійний вік заявниці може бути зменшено на 6 років 8 місяців.

Згідно зі статтею 26 зазначеного Закону, пенсійний вік заявниці встановлено у 60 років. Отже, право на пенсію за віком на пільгових умовах заявниця матиме після досягнення 53 років 4 місяців.

ЩОДО ПЕРЕВЕДЕННЯ З ОДНОГО ВИДУ ПЕНСІЇ НА ІНШИЙ

Я отримую пенсію зі зниженням пенсійного віку як ліквідатор наслідків аварії на ЧАЕС. Цього року мені виповнюється 60. Чи маю я право на переведення на пенсію за віком у зв'язку із досягненням загально-встановленого пенсійного віку?

Законом України «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування» визначено такі види пенсії: за віком, по інвалідності внаслідок загального захворювання, у зв'язку з втратою годувальника. При цьому пенсія за віком призначається довічно.

Призначення та виплата пенсій такої категорії як учасники ліквідації наслідків аварії на ЧАЕС провадиться відповідно до законів України «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування» та «Про статус і соціа-

льний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи». Заявнику, як учаснику ліквідації наслідків аварії на ЧАЕС 1986 року, призначили пенсію зі зниженням пенсійного віку на 10 років. Це і є пенсія за віком, яка призначена довічно. Таким чином, у зв'язку із досягненням заявником 60-річного віку, підстави для повторного призначення пенсії за віком відсутні. Якщо заявник продовжує працювати, то кожні два роки він має право на перерахунок пенсії з урахуванням набутого страхового стажу або страхового стажу та заробітку.

✓ ЩОДО ІНДЕКСАЦІЇ СОЦІАЛЬНИХ ВИПЛАТ

Чи індексуються соціальні виплати, які залежать від прожиткового мінімуму?

Індексація пенсій провадиться відповідно до Закону України «Про індексацію грошових доходів населення» та Порядку проведення індексації грошових доходів населення, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 17.07.2003 №1078 (зі змінами).

Індексація грошових доходів населення проводиться у разі, коли величина індексу споживчих цін перевищила поріг індексації, який встановлюється в розмірі 101 відсотка.

Індекс споживчих цін обчислюється Держстатом і не пізніше 10 числа місяця, що настає за звітним, публікується в офіційних періодичних виданнях.

Підвищення грошових доходів громадян у зв'язку з індексацією здійснюється з першого числа місяця, що настає за місяцем, в якому офіційно опубліковано індекс споживчих цін.

Обчислення індексу споживчих цін для проведення індексації грошових доходів населення провадиться наростаючим підсумком.

Пенсії (з урахуванням надбавок, доплат, підвищень до пенсії, додаткової пенсії, цільової грошової допомоги на прожиття, державної допомоги та компенсаційних виплат) індексуються у межах прожиткового мінімуму, встановленого для осіб, які втратили працездатність.

Водночас, до об'єктів індексації не належать соціальні виплати, які визначаються залежно

від прожиткового мінімуму, зокрема, пенсії, обчислені з урахуванням абзацу першого частини першої статті 28 Закону України «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування»; додаткова пенсія, підвищення, компенсаційні виплати, надбавки та інші доплати до пенсії, які визначаються залежно від прожиткового мінімуму.

Таким чином, пенсії, обчислені в мінімальному розмірі, не підлягають індексації.

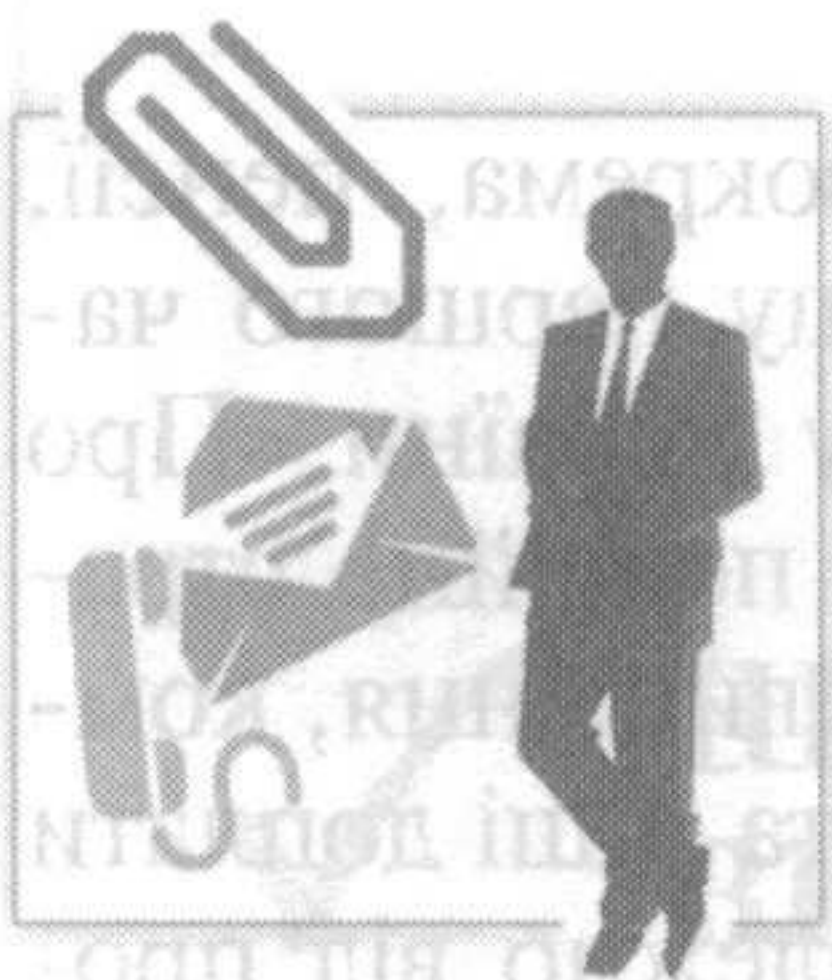
✓ ПРО ПЕРЕРАХУНОК СУМИ ДОПЛАТИ ЗА ПОНАДНОРМОВИЙ СТАЖ

Чи переглядається сума доплати за понаднормовий стаж при перерахунку розміру пенсії у зв'язку зі зростанням прожиткового мінімуму, встановленого для осіб, які втратили працездатність?

Статтею 28 Закону України «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування» (далі — Закон) передбачено встановлення доплати до пенсії за кожний повний рік страхового стажу понад 35 років чоловікам і 30 років жінкам у розмірі 1 відсотка розміру пенсії, обчисленої з урахуванням набутого страхового стажу та заробітної плати, але не більш 1 відсотка мінімального розміру пенсії за віком, який визначений на рівні прожиткового мінімуму для осіб, які втратили працездатність. Законодавством передбачено, що розмір пенсії, обчислений відповідно до статті 28 Закону, підвищується у разі збільшення розміру прожиткового мінімуму для осіб, які втратили працездатність, визначеного законом.

Тобто, у разі, якщо сума доплати за понаднормовий стаж пенсіонера визначена від розміру прожиткового мінімуму, встановленого для осіб, які втратили працездатність, вона підлягає перерахунку у зв'язку зі зміною останнього.

З 1 грудня 2015 року планується підвищення розміру прожиткового мінімуму для осіб, які втратили працездатність, і, відповідно, буде здійснено перерахунок пенсії.

ПІДКАЗКА РАДАМ

КІЛЬКА ОСОБЛИВОСТЕЙ ОБЛІКУ ОСГ

Відповідно до статті 1 Закону України «Про особисте селянське господарство» особисте селянське господарство — це господарська діяльність, яка проводиться без створення юридичної особи фізичною особою індивідуально або особами, які перебувають у сімейних чи родинних відносинах і спільно проживають, з метою задоволення особистих потреб шляхом виробництва, переробки і споживання сільськогосподарської продукції, реалізації її надлишків та надання послуг з використанням майна особистого селянського господарства, у тому числі й у сфері сільсько-го зеленого туризму. Така діяльність не відноситься до підприємницької діяльності.

Згідно зі статтею 8 цього ж Закону члени особистих селянських господарств є особами, які забезпечують себе роботою самостійно і відповідно до Закону України «Про зайнятість населення» належать до зайнятого населення за умови, що робота в цьому господарстві для них є основною.

Стаття 9 Закону передбачає, що члени особистих селянських господарств беруть участь у загальнообов'язковому державному соціальному страхуванні на добровільних засадах у порядку, встановленому законом.

Облік особистих селянських господарств ведеться сільськими, селищними та міськими радами у порядку, затвердженому наказом Державного комітету статистики України від 26.10.2009 № 409.

Оскільки подібні питання час од часу надходять до редакції, нижче подаємо цей Порядок.

Та спочатку хочу звернути увагу на те, що облік господарств проводиться за заявочним

До сільської ради звертаються громадяни нашої сільради про надання їм довідки на біржу праці про те, що вони не є членами особистого селянського господарства. В погосподарських книгах за деякими головами домогосподарств обліковуються землі для ведення особистого селянського господарства, а за людьми, які приписані до даних господарств, землі ніякої не рахується. Чи маю я право видати довідку про те, що даний громадянин не є членом особистого селянського господарства, якщо громадяни напишуть заяву про вихід із особистого селянського господарства і за домогосподарством рахується, скажімо, 0,10 — 0,15 га земель для ведення ОСГ, на які не оформлено права власності і не створювалося особисте селянське господарство. Як вийти з цієї ситуації?

**Землевпорядник Рокитнівської
сільської ради**

Рокитнівський район
Рівненської області

принципом і хто із членів сім'ї чи всі вони є членами такого господарства визначається саме цими особами. І хоч порядок допускає ведення обліку за усною заявою громадян, рекомендуємо все-таки підходити до цього більш бюрократично в хорошому розумінні цього слова, оскільки реєстрація господарства із зазначенням його членів суттєво може вплинути на долю цих осіб. Так, наприклад, якщо громадянин працездатного віку буде обліковуватися як член особистого селянського господарства, а в цей же час працює на постійній основі на якомусь підприємстві, то у випадку його звільнення при скороченні штату або у зв'язку із припиненням діяльності цього підприємства, він не зможе стати на облік на біржу праці.

Тобто громадяни — члени однієї сім'ї мають визначитися щодо членства в особистому селянському господарстві та подати письмову заяву про облік такого господарства із зазначенням його членів.

Отже, облік особистих селянських господарств має відбуватися за наявності відповідної земельної ділянки будь-якого розміру та заяви власника цієї ділянки про реєстрацію господарства із зазначенням членів такого господарства.

Вихід із господарства (припинення членства) також є добровільним і може відбуватися у будь-який час. Тобто, якщо особисте селянське господарство зареєстроване, список його членів визначений, у будь-який час за заявою будь-кого із членів цього господарства про припинення його членства в ньому (має або влаштовується на постійну роботу,

виїжджає жити в іншу місцевість тощо), місцева рада має внести відповідні зміни у документи, що стосуються обліку такого господарства. Зміни також можуть бути внесені і щодо розміру земельної ділянки в сторону збільшення (наприклад, купили або успадукували) або зменшення, але знову-таки бажано на підставі відповідної заяви.

Затверджено наказом Державного комітету статистики України від 26.10.2009 № 409

Зареєстровано в Міністерстві юстиції України 19 січня 2010 р. за № 44/17339

ПОРЯДОК

обліку особистих селянських господарств сільськими, селищними та міськими радами

1. Загальні положення

1.1. Цей Порядок розроблений відповідно до статей 14, 18 Закону України «Про державну статистику», статті 4 Закону України «Про особисте селянське господарство», розпорядження Кабінету Міністрів України від 17.06.2009 № 685-р «Про заходи з розв'язання проблемних питань соціально-економічного розвитку сільських населених пунктів» з метою встановлення кількості особистих селянських господарств та їхніх основних характеристик для інформаційного забезпечення органів виконавчої влади й органів місцевого самоврядування.

Порядок установлює правила організації збору первинних даних про особисті селянські господарства.

1.2. У цьому Порядку терміни вживаються у значенні, наведеному у Законі України «Про особисте селянське господарство» та Інструкції з ведення погосподарського обліку в сільських, селищних та міських радах, затвердженій наказом Державного комітету статистики України від 18.04.2005 № 95, зареєстрованій у Міністерстві юстиції України 11.05.2005 за № 487/10767.

1.3. Облік особистих селянських господарств здійснюється у складі погосподарського обліку, що ведеться сільськими, селищними, міськими радами за такими формами первинної облікової документації: форма № 1 «Погосподарська книга № ... на 2006-2010 роки», затверджена наказом Державного комітету статистики України від 18.04.2005 № 95, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 11.05.2005 за № 487/10767 (далі — форма № 1); форма № 4 «Список домоволодінь, господарі яких не проживають постійно на території ради», затверджена наказом Державного комітету статистики України від 18.04.2005 № 95, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 11.05.2005 за № 487/10767 (далі — форма № 4); форма № 5 «Список осіб, яким надані земельні ділянки для ведення особистого селянського господарства», затверджена наказом Державного комітету статистики України від 18.04.2005 № 95, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 11.05.2005 за № 487/10767 (далі — форма № 5).

1.4. Форма № 1 та форма № 4 використовуються для обліку особистих селянських господарств сільськими, селищними, міськими радами, на території яких розташовані сільські населені пункти, форма № 5 — міськими, а також селищними радами в частині міських поселень.

Форма № 1 та форма № 4 заповнюються на підставі суцільних обходів домогосподарств і опитування населення під час перезакладення документів по-господарського обліку, перевірки й уточнення даних по-господарського обліку в період з 1 до 15 січня та з 1 до 5 червня кожного року, даних книг реєстрації актів цивільного стану громадян, земельно-кадастрової документації, усних повідомлень громадян.

Форма № 5 заповнюється за потреби на підставі рішень органів місцевого самоврядування про надання громадянам землі з цільовим призначенням «для ведення особистого селянського господарства», земельно-кадастрової документації, усних повідомлень громадян.

1.5. У разі ведення особистого селянського господарства для його обліку у формах № 1, № 4 та № 5 зазначаються: прізвище, ім'я, по батькові особи, якій була надана земельна ділянка для ведення особистого селянського господарства, її постійне місце проживання, площа земельної ділянки, яка належить цій особі або перебуває у її користуванні в межах сільської, селищної, міської ради, назва і дата документа, який засвідчує право власності або право користування земельною ділянкою для ведення особистого селянського господарства, прізвище, ім'я, по батькові осіб, які разом з нею ведуть особисте селянське господарство; у випадках, передбачених статтею 11 Закону України «Про особисте селянське господарство», проставляється дата припинення ведення особистого селянського господарства.

1.6. Протягом року сільська, селищна, міська рада систематично здійснюють відповідні записи про зміни, що відбуваються у веденні особистого селянського господарства: зміни членства в особистому селянському господарстві, зміни в складі та розмірах площ земельної ділянки/ділянок їхньої

оренди тощо, із зазначенням дати і причини змін та за потреби з посиланням на документи, що засвідчують ці зміни.

1.7. У разі рішення членів особистого селянського господарства про припинення його діяльності, або якщо не залишилось жодного члена господарства або спадкоємця, який бажає продовжити його ведення, або припинення прав на землю згідно із Земельним кодексом України сільська, селищна, міська рада за місцем розташування земельної ділянки, наданої для особистого селянського господарства, вилучають таке господарство з обліку особистих селянських господарств.

II. Облік особистих селянських господарств у формі № 1

2.1. У формі № 1 в особових рахунках домогосподарств облік особистих селянських господарств та їх членів здійснюється в розділі I «Список членів домогосподарства», який містить основні персональні відомості про таких громадян, у спеціально передбачених для цього рядках: «Відмітка про ведення особистого селянського господарства» і «Відмітка про припинення ведення особистого селянського господарства».

Під час перезакладення документів по-господарського обліку, перевірки й уточнення даних погосподарського обліку всі записи в особовому рахунку домогосподарства проводяться безпосередньо в домогосподарствах шляхом опитування голови або іншого дорослого члена домогосподарства.

2.2. У рядку «Відмітка про ведення особистого селянського господарства» для громадян — членів домогосподарства, яким відповідно до чинного законодавства виділена земельна ділянка для ведення особистого селянського господарства (до 1 січня 2002 року — для особистого підсобного господарства), записуються вид і дата документа, який установлює право власності або право користування цією ділянкою, для інших членів домогосподарства робиться відмітка «чл. ОСГ» про участь у веденні особистого селянського господарства відповідно до Закону України «Про особисте селянське господарство».

2.3. У рядку «Відмітка про припинення ведення особистого селянського господарства» проставляються дата та причина припинення ведення особистого селянського господарства відповідно до статті 11 Закону України «Про особисте селянське господарство». У цьому ж рядку для окремих осіб ставиться відмітка «вийшов/вийшла» про вихід із членів особистого селянського господарства.

2.4. Особовий рахунок кожного домогосподарства після його заповнення під час обходів як у період закладення нових по-господарських книг, так і під час суцільної перевірки й уточнень записів у раніше заведених особових рахунках домогосподарств обов'язково повинен бути підписаний членом домогосподарства, що записаний першим, — головою домогосподарства або, в разі його відсутності, дорослим членом домогосподарства, а також особою, яка відповідає за ведення по-господарського обліку в сільській, селищній, міській раді, або особою, що робить перевірку та запис.

2.5. У разі здійснення сільською, селищною, міською радою відповідних записів в особових рахунках

домогосподарств щодо змін у веденні особистого селянського господарства ці записи обов'язково засвідчуються підписами голови домогосподарства або члена домогосподарства, якому надана земельна ділянка для ведення особистого селянського господарства, і особою, яка відповідає за ведення погосподарського обліку в сільській, селищній, міській раді, або особою, що робить запис.

III. Облік особистих селянських господарств у формі № 4

3.1. Якщо на території сільської, селищної, міської ради є домоволодіння з прилеглою земельною ділянкою з цільовим призначенням «для ведення особистого селянського господарства» або земельна ділянка для ведення особистого селянського господарства без розташованих на ній будівель, власник якого/якої проживає постійно за межами відповідної ради, а право власності на нього/неї набув на підставі успадкування, придбання за договором купівлі-продажу, дарування, міни, ренти, інших цивільно-правових угод, відомості про нього/неї заносяться до форми № 4.

3.2. У разі необхідності, якщо особа, місце проживання якої зареєстровано за межами відповідної сільської, селищної, міської ради і якій належить земельна ділянка для ведення особистого селянського господарства, здійснює господарську діяльність із ведення особистого селянського господарства, у формі № 4 проставляються відповідні відмітки аналогічно, як у формі № 1 (пункти 2.2 і 2.3 цього Порядку).

3.3. Будь-які записи відносно особи, яка здійснює господарську діяльність із ведення особистого селянського господарства, засвідчуються її підписом і підписом особи, яка відповідає за ведення по-господарського обліку в сільській, селищній, міській раді, або особою, що робить запис.

IV. Облік особистих селянських господарств у формі № 5

4.1. Форму № 5 складають міські, а також селищні ради в частині міських поселень за умови виділення громадянам із земель, закріплених за міськими радами, земельних ділянок для ведення особистого селянського господарства в порядку, передбаченому чинним законодавством.

4.2. Записи до форми № 5 заносяться на підставі відповідних рішень міської, селищної ради з подальшим унесенням уточнень і змін до існуючих записів. Якщо на території селищ міського типу та міських поселень раніше вже були виділені земельні ділянки для ведення особистого підсобного господарства, то особи, яким вони були виділені, також уносяться до цього списку.

4.3. До цієї форми заносяться відомості як про особу, якій надана земельна ділянка для ведення особистого селянського господарства, так і про осіб, які разом з нею ведуть особисте селянське господарство.

4.4. Записи відносно особи, якій надана земельна ділянка для ведення особистого селянського господарства, а також осіб, які ведуть особисте селянське господарство разом з нею, засвідчуються підписом цієї особи і підписом особи, яка відповідає за ведення по-господарського обліку в міській, селищній раді, або особою, що робить запис.

Дозвіл на розроблення проекту відведення земельної ділянки надано до 2008 року. Чи можна її передати в оренду БЕЗ АУКЦІОНУ?

Просимо надати роз'яснення з такого питання.

До 2008 року органом місцевого самоврядування було прийнято рішення щодо надання дозволу на розроблення проекту землеустрою. Цей проект був розроблений ще у 2009-2010 роках, але станом на сьогодні не затверджений. Чи можливо нині передати земельну ділянку, на яку надавався дозвіл на розроблення проекту, без проведення земельних торгів (аукціонів)? Земельна ділянка вільна від забудови та не підпадає під дію частин 2 та 3 статті 134 Земельного кодексу України.

Відповідно до абзацу 3 пункту 1 Розділу X Перехідних положень Земельного кодексу України у разі прийняття відповідними органами рішення про погодження місця розташування об'єкта або про надання дозволу на розроблення проекту відведення земельної ділянки до 1 січня 2008 року передача в оренду таких земельних ділянок із земель державної та комунальної власності здійснюється без проведення земельних торгів (аукціонів).

Пункт 3 розділу II «Прикінцевих положень» Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо сприяння будівництву» був викладений в такій редакції: «Прийняті і не виконані до набрання чинності цим Законом рішення відповідних органів виконавчої влади або органів місцевого самоврядування про погодження місця розта-

шування об'єкта або про надання дозволу на розроблення проекту відведення земельної ділянки зберігають чинність протягом двох років з дня набрання чинності цим Законом, а розроблені відповідно до цих рішень проекти землеустрою щодо відведення земельних ділянок розглядаються в установленому законом порядку. Передача в оренду таких земельних ділянок із земель державної та комунальної власності здійснюється без проведення земельних торгів (аукціонів)».

Тобто рішення відповідних органів виконавчої влади або органів місцевого самоврядування про погодження місця розташування об'єкта або про надання дозволу на розроблення проекту відведення земельної ділянки зберігають чинність протягом двох років з дня набрання чинності цим

Законом. Цей Закон набув чинності з 14.10.2008, отже, на сьогодні ця норма втратила дію.

Крім того, вищезазначеним законом передбачено, що розроблені відповідно до цих рішень проекти землеустрою щодо відведення земельних ділянок розглядаються в установленому законом порядку. Оскільки надання дозволу на розроблення проекту відведення земельної ділянки зберігали чинність протягом двох років з дня набрання чинності Законом, то на сьогодні при розгляді цих проектів землеустрою щодо відведення земельних ділянок необхідно застосовувати вимоги статей 124, 134 ЗКУ.

Одночасно слід зазначити, що пункт 1 розділу X Перехідних положень Земельного кодексу України доповнено абзацом четвертим згідно із Законом №1702-VI від 05.11.2009, яким передбачено, що надання в оренду земельних ділянок інвесторам на виконання інвестиційних договорів, укладених до 1 січня 2008 року, згідно з рішенням органів виконавчої влади або органів місцевого самоврядування, умовою яких було надання цими органами інвесторам таких земельних ділянок, здійснюється без проведення аукціону.

Але при цьому необхідно відмітити, що земельні ділянки в оренду мали надаватися інвесторам саме на виконання інвестиційних договорів, укладених до 1 січня 2008 року, згідно з рішенням органів виконавчої влади або органів місцевого самоврядування.

ВЛАСНИКИ ЗЕМЛІ ПОМЕРЛИ, СПАДКОЄМЦІ ВІДСУТНІ.

Як припинити право власності на такі земельні ділянки?

Статтею 1277 Цивільного кодексу встановлено, що у разі відсутності спадкоємців за заповітом і за законом, усунення їх від права на спадкування, неприйняття ними спадщини, а також відмови від її прийняття суд визнає спадщину відумерлою за заявою відповідного органу місцевого самоврядування за місцем відкриття спадщини.

Місцем відкриття спадщини є останнє місце проживання спадкодавця (ст. 1221 ЦКУ).

Якщо місце проживання спадкодавця невідоме, місцем відкриття спадщини є

місцезнаходження нерухомого майна або основної його частини, а за відсутності нерухомого майна — місцезнаходження основної частини рухомого майна. У нашому випадку, якщо місце проживання спадкодавця невідоме, місцем відкриття спадщини є місце знаходження земельної ділянки.

Часом відкриття спадщини є день смерті особи або день, з якого вона оголошується померлою (ст. 1220 ЦКУ).

Заява до суду про визнання спадщини відумерлою подається відповідною місцевою радою після спливу одного року з часу відкриття

Прощу надати роз'яснення норм чинного законодавства з метою врегулювання такої ситуації.

У 2005 році громадяни України отримали державні акти на право власності на земельні ділянки для ведення особистого селянського господарства. За кілька років вони померли. Спадкоємці відсутні. Більше 5 років земельні ділянки не обробляються.

Як реалізувати норми пункту «б» статті 140 Земельного кодексу України? Хто має звернутися і до яких органів, аби скасувати право власності померлих громадян? Яка процедура передачі цих земельних ділянок до земель державної власності?

Петро ГРАМАТИК,
сільський голова

с. Весела Долина
Тарутинського району
Одеської області

спадщини. Відумерла спадщина за рішенням суду переходить не у державну, а в комунальну власність.

Рішення про передачу у власність земельних ділянок прийнято органами місцевого самоврядування до 2002 року. ЧИ ДІЙСНІ ВОНИ?

Ні, не потрібно. Абзацом другим пункту 1 Перехідних положень Земельного кодексу України встановлено, що рішення про передачу громадянам України безоплатно у приватну власність земельних ділянок, прийняті органами місцевого самоврядування відповідно до Декрету Кабі-

нету Міністрів України від 26 грудня 1992 року «Про приватизацію земельних ділянок», є підставою для реєстрації права власності на земельні ділянки цих громадян або їх спадкоємців відповідно до Закону України «Про державну реєстрацію речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень». Дер-

Доброго дня, працівники редакції!

До Вас звертається пенсіонер з Київської області. Свого часу у 1994 році рішенням сільської ради мені передали у власність мою землю — 25 соток для житлового будинку та 49 під город — для підсобного господарства.

Державного акта я не отримав. Тепер хочу узаконити свою землю, щоб діти успадкувати її могли. У раді сказали, щоб я писав нову заяву і брав у них дозвіл на приватизацію. Але ж рішення про передачу мені у власність землі вже було.

Прощу роз'яснити, чи дійсне те рішення 1994 року, чи потрібно все робити по-новому?

Йосип СЛЮСАРЕНКО

Отже, у випадку, який описано у Вашому листі, за наявності виданого власнику державного акта на право власності на земельну ділянку, має відбуватися процедура визнання спадщини, в тому числі і земельної ділянки, відумерлою, а не припинення права власності на земельну ділянку у зв'язку із смертю її власника.

Якби державний акт на право власності на земельну ділянку не був виданий свого часу громадянину, то, враховуючи вимоги статей 125 та 126 Земельного кодексу України (в редакції до 2013 року), тільки в цьому випадку можна було прийняти раді рішення про припинення дії попереднього рішення щодо передачі земельної ділянки у власність у зв'язку зі смертю такої особи та з тим, що за життя ця особа не набула статусу власника земельної ділянки.

Державна реєстрація таких земельних ділянок здійснюється на підставі технічної документації із землеустрою щодо встановлення (відновлення) меж земельної ділянки в натурі (на місцевості).

Отже, Вам необхідно звернутися до землевпорядної організації, замовити вищезазначену технічну документацію, на підставі якої Ваші земельні ділянки будуть зареєстровані у Державному земельному кадастрі. Потім з витягом з кадастру звернутися до районного управління юстиції та отримати свідоцтво про право власності на ділянки.

ЧИТАЧ ПОСТАВИВ ЗАПИТАННЯ

На яких землях можна створити СІМЕЙНУ ФЕРМУ?

Прошу роз'яснити як отримати землю для сімейної ферми. По телевізору чув, що в Україні створюються сімейні ферми без створення юридичної особи і їм безкоштовно надають допомогу — телят, посівний матеріал та інше. Я теж хочу спробувати створити таку сімейну ферму, але не можу добитися в сільській раді, як отримати землю під її створення.

Петро КРИВЕЦЬ

Чернігівська область

Термін «сімейна ферма» чинним законодавством не визначений. Фактично мова йде про особисте селянське господарство, яке відповідно до частини першої статті 1 Закону України «Про особисте селянське господарство» визначено як господарська діяльність, яка проводиться без створення юридичної особи фізичною особою індивідуально або особами, які перебувають у сімейних чи родинних відносинах і спільно проживають, з метою задоволення особистих потреб шляхом виробництва, переробки і споживання сільськогосподарської продукції, реалізації її надлишків та надання послуг з використанням майна особистого селянського господарства, у тому числі й у сфері сільського зеленого туризму.

Порядок отримання у власність або користування земельних ділянок для ведення особистого селянського господарства передбачений статтями 118 та 121 Земельного кодексу України та статтею 5 вищезгаданого Закону. Зокрема, для ведення особистого селянського господарства використовують земельні ділянки розміром не більше 2,0 гектарів, передані фізичним особам у власність або оренду в порядку, встановленому законом.

Розмір такої ділянки може бути збільшений у разі отримання в натурі (на місцевості) земельної частки (паю) та її спадкування членами особистого селянського господарства відповідно до закону. Земельні ділянки особистого селянського господарства можуть бути власністю однієї особи, спільною сумісною власністю подружжя та спільною частковою власністю членів особистого селянського господарства відповідно до закону.

Однак, необхідно не забувати, що відповідно до статті 116 Земельного кодексу, приватизувати земельну ділянку можна лише один раз за кожним видом цільового призначення та в розмірах, які не перевищують граничні, що визначені статтею 121 цього ж Кодексу.

ТЕМУ ПІДКАЗАВ
ЧИТАЧ

Межові знаки земельної ділянки. ХТО І КОЛИ ЇХ МАЄ ВСТАНОВЛЮВАТИ?

Питання встановлення (відновлення) меж земельної ділянки в натурі (на місцевості) та закріплення їх межовими знаками регулюється відповідною Інструкцією, затвердженою наказом Держкомзему України від 18.05.2010 р. № 376, зареєстрованого в Міністерстві 16 червня 2010 р. за № 391/17686 (далі — Інструкція).

Відповідно до пункту 2.1 цієї Інструкції встановлення меж земельної ділянки в натурі (на місцевості) здійснюється на підставі розробленої та затвердженої технічної документації із землеустрою щодо встановлення (відновлення) меж земельної ділянки в натурі (на місцевості), технічної документації із землеустрою щодо поділу та об'єднання земельних ділянок або проекту землеустрою щодо відведення земельної ділянки. Тобто, для встановлення (відновлення) меж земельної ділянки застосовуються три види землепорядної документації:

— технічна документація із землеустрою щодо встановлення (відновлення) меж земельної ділянки в натурі (на місцевості) за умови, що земельна ділянка перебуває у власності або користуванні, тобто вже існує як об'єкт;

— технічна документація із землеустрою щодо поділу та об'єднання земельних ділянок, за умови утворення нових ділянок за рахунок вже існуючих шляхом їх поділу чи об'єднання;

— проект землеустрою щодо відведення земельної ділянки, якщо земельна ділянка надається із земель запасу і, як об'єкт права, раніше не існувала.

Пунктом 2.8 Інструкції передбачено, що технічна документація із землеустрою щодо встановлення меж земельної ділянки в натурі (на місцевості) включає акт приймання-передачі межових знаків на зберігання, **який включається до документації із землеустрою після виконання робіт із встановлення меж земельної ділянки в натурі (на місцевості) та закріплення їх межовими знаками.** Аналогічна норма міститься в пункті «й» частини дев'ятої статті 55 Закону України «Про землеустрій».

Щодо технічної документації із землеустрою щодо поділу чи об'єднання земельних ділянок, то, згідно з пунктом «г» частини першої статті 56 Закону, до її складу теж входить акт приймання-передачі межових знаків на зберігання, але тільки при

Чи є правомірним встановлення меж земельної ділянки в натурі (на місцевості) та передача межових знаків власнику (користувачу) на зберігання, якщо проект землеустрою не погоджений та не затверджений?

Після розробки проекту землеустрою щодо відведення земельної ділянки Іванову Івану у власність (користування) землепорядною організацією, яка має відповідну ліцензію, примірник проекту подається через центр надання адміністративних послуг у територіальний орган центрального органу виконавчої влади, що здійснює реалізацію державної політики у сфері земельних відносин (відділ Держземагентства/Держгеокадастру) та відділ з питань містобудування та архітектури для розгляду та погодження.

Проект землеустрою щодо відведення земельної ділянки у власність або в користування (при формуванні нової земельної ділянки) включає в себе акт прийомки-передачі межових знаків на зберігання власнику (користувачу), але згідно з інструкцією про встановлення (відновлення) меж земельних ділянок в натурі (на місцевості) та їх закріплення межовими знаками:

2.1. Встановлення меж земельної ділянки в натурі (на місцевості) здійснюється на підставі розробленої та затвердженої технічної документації із землеустрою щодо встановлення (відновлення) меж земельної ділянки в натурі (на місцевості), технічної документації із землеустрою щодо поділу та об'єднання земельних ділянок або проекту землеустрою щодо відведення земельної ділянки.

Стаття 116. Підстави набуття права на землю із земель державної та комунальної власності

1. Громадяни та юридичні особи набувають права власності та права користування земельними ділянками із земель державної або комунальної власності за рішенням органів виконавчої влади або органів місцевого самоврядування в межах їх повноважень, визначених цим Кодексом або за результатами аукціону.

2. Набуття права на землю громадянами та юридичними особами здійснюється шляхом передачі земельних ділянок у власність або надання їх у користування.

При погодженні відділ Держземагентства вказує на те, що в акті приймання-передачі межових знаків на зберігання власнику (користувачу) не зазначена дата передачі межових знаків.

З цього випливає, якщо проект землеустрою не погоджений територіальним органом центрального органу виконавчої влади, що здійснює реалізацію державної політики у сфері земельних відносин, та відділом з питань містобудування та архітектури та не затверджений органами виконавчої влади або органами місцевого самоврядування, якщо не має власника (користувача), то згідно з чим і кому переносити межові знаки?

І хто повинен в прямому сенсі встановлювати, тобто закладати (виконувати земельні та бетонні роботи) межові знаки.

З повагою

Володимир ВЕЛЧЕНКО

поділі земельної ділянки по межі поділу. У випадку об'єднання земельних ділянок межі по загальному контуру залишаються незмінними, а межі по внутрішньому контуру ліквідовуються.

Що стосується проекту землеустрою щодо відведення земельної ділянки в натурі (на місцевості), то, поперше, слід пам'ятати, що цим документом формується земельна ділянка як об'єкт права. Для прикладу, встановлення межових знаків для такої земельної ділянки практично аналогічне вводу в експлуатацію будинку, тобто після закріплення меж межовими знаками ми маємо повноцінну земельну ділянку як об'єкт права. Тому до складу такої документації обов'язково входять матеріали перенесення меж земельної ділянки в натуру (на місцевість).

Згадаємо, що відповідно до частини сьомої статті 79-1 Земельного кодексу України винесення в натуру (на місцевість) меж сформованої земельної ділянки до її державної реєстрації здійснюється за документацією із землеустрою, яка стала підставою для її формування.

Акт приймання-передачі межових знаків на зберігання також є складовою такого проекту землеустрою щодо відведення земельної ділянки в натурі (на місцевості), однак, він додається після затвердження проекту та прийняття відповідного рішення органом місцевого самоврядування або органом виконавчої влади про

передачу земельної ділянки у власність або користування і підписується вже користувачем або новим власником.

Що до того, хто повинен встановлювати межові знаки, тобто закладати (виконувати земельні та бетонні роботи), слід зазначити таке:

Інструкцією визначено три види межових знаків. Так, пунктом 3.1 Інструкції встановлено, що для закріплення меж земельної ділянки в натурі (на місцевості) на вибір замовника використовуються три види межових знаків:

● **Вид перший** — конструкція, яка складається з чотирьох деталей:

деталь 1 — металева марка у формі кола діаметром 50 мм та товщиною 1 мм. У центрі марки розміщений отвір для кріплення за допомогою закладного дюбеля (деталь 2) та стержня фіксуючого (деталь 3). За периметром кола угорі розміщений напис «МЕЖОВИЙ ЗНАК», унизу — «Україна». Під отвором нанесений номер межового знака з десяти символів, вище отвору нанесений унікальний ідентифікаційний штрих-код;

деталь 2 — закладний дюбель довжиною 120 мм з верхньою основою у формі кола діаметром 60 мм, виготовлений з особливо витривалого полімеру;

деталь 3 — стержень фіксуючий червоного кольору довжиною 127 мм, вигото-

влений з особливо витривалого полімеру;

деталь 4 — стовпчик установочний (у розрізі хрестоподібний) висотою 700 мм з верхньою основою діаметром 60 мм, виготовлений з особливо витривалого полімеру.

Межовий знак у скомплектованому вигляді призначений для закріплення меж земельних ділянок на ґрунтовому покритті.

У разі закріплення меж земельних ділянок, які збігаються із шляховими спорудами, парканами, огорожами, фасадами будівель та іншими лінійними спорудами, а також на асфальтованій або бетонній поверхні стовпчик установочний (деталь 4) може не використовуватись, а закладний дюбель (деталь 2) в такому випадку встановлюється в отвір у твердій поверхні.

● **Вид другий** — металева труба діаметром 3-7 см висотою 80-100 см з привареною у верхній частині металевою пластиною для написів.

● **Вид третій** — дерев'яний стовп діаметром не менше 10 см висотою не менше 100 см з хрестовиною у нижній частині та верхньою основою 15x15 см і висотою 20 см, у верхній частині стовпа робиться виріз для написів.

Згідно з пунктом 5.1 Інструкції організацію постачання межових знаків першого виду територіальним

органам Держземагентства України (Держгеокадастру) забезпечує визначене Держземагентством України (Держгеокадастром) на конкурсних засадах державне підприємство, що належить до сфери його управління.

Межові знаки другого та третього видів виготовляються замовниками або виконавцями самостійно.

Закріплення межовими знаками меж земельної ділянки в натурі (на місцевості) здійснюється виконавцем у присутності власника (користувача) земельної ділянки, власників (користувачів) суміжних земельних ділянок або уповноваженою ним (ними) особою (пункт 3.12 Інструкції).

Повідомлення власників (користувачів) суміжних земельних ділянок про дату і час проведення робіт із закріплення межовими знаками меж земельної ділянки в натурі (на місцевості) здійснюється виконавцем завчасно, не пізніше ніж за п'ять робочих днів до початку робіт із закріплення межовими знаками меж земельної ділянки в натурі (на місцевості).

Отже:

- ✓ який із трьох видів межових знаків встановлювати визначає на вибір замовник;
- ✓ межові знаки другого та третього виду можуть виготовлятися як виконавцями землевпорядних робіт, так і їх замовниками — за бажанням;
- ✓ встановлення межових знаків в натурі (на місцевості) здійснюється виконавцем робіт.

АНАЛІЗУЄМО СИТУАЦІЮ

Передусім слід звернути увагу на те, що з 2002 року повноваження органів місцевого самоврядування щодо розпорядження земельними ділянками обмежувалися межами населеного пункту. Тобто земельними ділянками в межах населених пунктів, крім земель приватної власності, розпоряджаються органи місцевого самоврядування.

Також слід зауважити, що договір оренди земельної ділянки будь-якої форми власності до 2013 року підлягав обов'язковій державній реєстрації Центром державного земельного кадастру, а пізніше — територіальними органами земельних ресурсів.

З огляду на вищенаведене, договір оренди, укладений та зареєстрований у 2005 році сільською радою щодо земельної ділянки, розташованої за межами населеного пункту, є таким, що не відповідає вимогам чинного законодавства.

Тобто у даному випадку вести мову про добросовісного орендаря, який має переважне право на поновлення дії договору оренди земельної ділянки, не можна.

Для розміщення стаціонарного об'єкта торгівлі (капітальної споруди, споруди на фундаменті або споруди без фундаменту, але площею більше 30 кв. м) необхідно спочатку оформити право користування на земельну ділянку.

Відповідно до частини першої статті 134 Земельного кодексу України земельні ділянки державної чи комунальної влас-

Земельна ділянка розташована за межами населеного пункту. ЯК НА НІЙ ЗБУДУВАТИ ТОРГІВЕЛЬНИЙ ПАВІЛЬЙОН?

Громадянин Б. користувався земельною ділянкою за межами населеного пункту на підставі договору оренди, зареєстрованого в книзі записів договорів оренди сільської ради 05.01.2005 р. У 2010 році термін дії його закінчився (тобто державної реєстрації не було).

Проект землеустрою був розроблений та затверджений рішенням сільради 25.10.2004 року. Категорія земель «землі промисловості ...» — під будівництво торговельного павільйону.

Громадянин Б. користується цією ділянкою до сьогодні. Та виникла потреба збудувати стаціонарний об'єкт торгівлі з фундаментом та оформити правовстановлюючі документи на ділянку та будівлю.

Тому виникло таке запитання: до якої категорії земель (виду цільового використання) буде відноситися земельна ділянка, яка розташована за межами населеного пункту, у разі передачі її «для будівництва об'єктів торгівлі, пов'язаних з обслуговуванням територіальної громади району» відповідно до ст. 122 п.3 «б» Земельного кодексу України?

Руслана МОВЧАН,

юрист по земельному праву
Юридичне бюро «ДОМЗЕМ»

ності або права на них (оренда, суперфіцій, емфітевзис), у тому числі з розташованими на них об'єктами нерухомого майна державної або комунальної власності, підлягають продажу окремими лотами на конкурентних засадах (земельних торгах), крім випадків, встановлених частиною другою цієї статті.

Під виключення, передбачені частиною другою та третьою цієї ж статті, надання земельних ділянок для розміщення об'єктів торгівлі не підпадають, а, отже, отримати земельну ділянку в користування можливо лише на конкурентних засадах.

Щодо категорії та цільового призначення такої земельної ділянки. Поділ земель на категорії відбувається за їх основним цільовим призначенням, при цьому одна і та ж земельна ділянка може теоретично перебувати в декількох категоріях одночасно. Наприклад, земельна ділянка пляжу відноситься до земель водного фонду та одночасно до земель рекреації (відпочинок). На землях лісового фонду можуть бути водні об'єкти (річки, струмки, озера тощо) та сільськогосподарські угіддя, але за основним

цільовим призначенням категорія земель визначається як землі лісгосподарського призначення.

За класифікацією видів цільового призначення земель, затвердженої наказом Держкомзему України від 23.07.2010 № 548, землі, передбачені під будівництво та обслуговування будівель торгівлі, мають код КВЦПЗ 03.07.

Разом з тим, відповідно до пунктів 1.2-1.4 цієї Класифікації код та цільове призначення земель застосовуються для забезпечення обліку земельних ділянок за видами цільового призначення у державному земельному кадастрі.

КВЦПЗ застосовується для використання органами державної влади, органами місцевого самоврядування, організаціями, підприємствами, установами для ведення обліку земель та формування звітності із земельних ресурсів.

КВЦПЗ визначає поділ земель на окремі види цільового призначення земель, які характеризуються власним правовим режимом, екосистемними функціями, видом господарської діяльності, типами забудови, типами особливо цінних об'єктів.

Якщо на земельній ділянці, розташованій за межами населеного пункту, планується будівництво торговельного павільйону, то рішення про передачу в користування такої земельної ділянки має приймати районна державна адміністрація відповідно до пункту «б» частини третьої статті 122 Земельного кодексу України за результатами проведених земельних торгів.

ВІДПОВІДАЄМО НА ЛИСТИ

ЯКЩО У ГРОМАДЯНИНА ВЖЕ Є У ВЛАСНОСТІ ЗЕМЕЛЬНА ДІЛЯНКА ДЛЯ ОСГ, ТО ВДРУГЕ НАДАТИ ЙОМУ БЕЗКОШТОВНО ЗЕМЕЛЬНУ ДІЛЯНКУ ДЛЯ ЦИХ ЖЕ ЦІЛЕЙ НЕ МОЖНА

В учасника АТО є земельна частка (пай) для ведення товарного сільськогосподарського виробництва і він оформив право власності на земельну ділянку для ведення особистого селянського господарства площею 0,46 га.

Чи має право цей громадянин на оформлення права власності для ведення особистого селянського господарства до 2 га, тобто 1,54 га.

Місцеві юристи трактують, що має, а у мене інша думка, адже громадянин скористався правом по одному із видів цільового призначення земель.

Володимир МАЛЯР,
сільський голова

с. Кобринова Гребеля
Черкаська область

Частиною четвертою статті 116 Земельного кодексу України, який набув чинності з 2002 року, встановлено, що передача земельних ділянок безоплатно у власність громадян у межах норм, визначених цим Кодексом, проводиться один раз по кожному виду використання.

Така ж норма містилася у Декреті Кабінету Міністрів України від 26.12.1992 року № 15 «Про приватизацію земельних ділянок», відповідно до якого проводилася приватизація до 2002 року.

Отже, безоплатна передача у приватну власність громадянам України земельних ділянок, незалежно від цільового використання, і до 2002 року, і після 2002 року проводилася один раз по кожному цільовому використанню.

Статтею 121 Земельного кодексу визначені граничні розміри земельних ділянок по кожному виду використання, які можуть безоплатно передаватися у власність громадянам України, але один лише раз.

Так, відповідно до пункту «б» частини першої цієї статті у приватну власність громадянам України можуть передаватися земельні ділянки для ведення особистого селянського господарства (ОСГ) площею до 2-х гектарів.

Статтею 5 спеціального закону — Закону «Про особисте селянське господарство» теж визначається, що для ведення ОСГ використовують земельні ділянки розміром не більше 2,0 гектара, передані фізичним особам у власність або оренду в порядку, встановленому законом.

Розмір земельної ділянки ОСГ може бути збільшений у разі отримання в натурі (на місцевості) земельної частки (паю) та її спадкування членами особистого селянського господарства відповідно до закону.

Тобто земельна ділянка може бути будь-якого розміру, головне щоб не перевищувала 2 гектари. Отже, якщо громадянин отримав уже у власність земельну ділянку для ведення ОСГ меншою площею, ніж 2 гектари, то безкоштовно передати йому земельну ділянку для цих же цілей неможливо, навіть якщо загальна сумарна площа вже отриманої та тієї, на яку претендує громадянин, не перевищує 2 гектари.

Виключенням є тільки єдиний випадок, коли громадянин безкоштовно отримав у власність земельну ділянку до 2002 року для ведення особистого підсобного господарства (ОПГ). Так, відповідно до частини сьомої статті 5 вищезазначеного Закону громадяни України, які реалізували своє право на безоплатну приватизацію земельної ділянки для ведення ОПГ в розмірі менше 2,0 гектара, мають право на збільшення земельної ділянки в межах норм, установлених статтею 121 Земельного кодексу України для ведення ОСГ.

Таким чином, якщо учасник АТО отримав безоплатно у власність земельну ділянку для ведення ОПГ до 2002 року, для ОСГ він може отримати земельну ділянку у розмірі 2 га мінус площа земельної ділянки для ОПГ.

ЩОБ ЗБУДУВАТИ БУДИНОК НА ДВОХ ЗЕМЕЛЬНИХ ДІЛЯНКАХ РІЗНОГО ЦІЛЬОВОГО ПРИЗНАЧЕННЯ, НЕОБХІДНО ЗМІНИТИ ЇХ ЦІЛЬОВЕ ПРИЗНАЧЕННЯ ТА ОБ'ЄДНАТИ

Шановні спеціалісти редакції!

Я купив у селищі житловий будинок, земельну ділянку для його обслуговування площею 0,10 га та земельну ділянку біля будинку для ведення особистого селянського господарства (город) площею 0,07 га. Хочу побудувати на своїй земельній ділянці новий будинок для сина і його сім'ї, з якими ми ведемо спільне господарство. Конфігурація земельної ділянки така, що новий будинок частково має розміщуватися на земельній ділянці для ведення особистого селянського господарства. Архітектор мені пояснив, що така ситуація може стати проблемою як для можливості будівництва, так і для узаконення нового будинку. Порадьте, як мені правильно діяти у такій ситуації.

Михайло НЕВІНЧАНИЙ

Вінницька область

Відповідно до вимог чинного законодавства земельні ділянки мають використовуватися за їх цільовим призначення. Земельні ділянки для ведення особистого селянського господарства статтею 22 Земельного кодексу України віднесені до земель сільськогосподарського призначення, тобто на них має вирощуватися сільськогосподарська продукція. Земельні ділянки, на яких розміщуються житлові будинки і господарські споруди статтею 38 цього ж Кодексу віднесені до іншої категорії — земель житлової та громадської забудови.

Для уникнення негараздів з подальшим використанням земельних ділянок пропонуємо розглянути такий варіант Ваших дій:

1. Відповідно до статті 20 Земельного кодексу звернутися до землевпорядної організації та замовити проект землеустрою щодо відве-

дення земельної ділянки для зміни її цільового призначення із «земель особистого селянського господарства» на «землі для будівництва та обслуговування житлового будинку, господарських будівель і споруд».

2. Подати цю землевпорядну документацію на затвердження до селищної ради разом з клопотанням про зміну цільового призначення земельної ділянки. Рада своїм рішенням затверджує проект землеустрою та змінює цільове призначення земельної ділянки.

3. Оскільки новий будинок має частково розміщуватися на двох земельних ділянках, доцільно їх об'єднати. Дві земельні ділянки одного і того ж цільового призначення можна об'єднати в одну. Для цього відповідно до статей 25 та 56 Закону України «Про землеустрій» необхідно замовити технічну документацію щодо об'єднання земельних ділянок. Під час об'єднання утворюється нова земельна ділянка, яка буде зареєстрована у Державному земельному кадастрі за окремим кадастровим номером, а щодо двох інших, з яких вона утворилася, в кадастр буде внесено запис про скасування їх державної реєстрації.

4. З витягом з Державного земельного кадастру про реєстрацію нової земельної ділянки, яка утворилася в результаті об'єднання, звернутися до місцевого управління юстиції та отримати свідоцтво про право власності на новоутворену земельну ділянку площею 0,17 га та цільовим призначенням — «для будівництва та обслуговування житлового будинку, господарських будівель і споруд».

Слід зазначити, що площа земельної ділянки, яка утворюється шляхом об'єднання двох і більше земельних ділянок, може мати площу, більшу від гранично допустимих норм безоплатної приватизації земельних ділянок, встановлених статтею 121 Земельного кодексу. Це пояснюється насамперед тим, що утворення земельної ділянки такої площі відбувається не шляхом безоплатної приватизації, а шляхом об'єднання раніше сформованих земельних ділянок, право власності на які було набуто раніше, тобто об'єдналися земельні ділянки приватної, а не державної чи комунальної власності.

РОЗПОРЯДИТИСЯ ЗЕМЛЕЮ У МЕЖАХ СЕЛА МОЖЕ РАДА, А ЗА МЕЖАМИ — ДЛЯ СІЛЬГОСППОТРЕБ — ТЕРИТОРІАЛЬНІ ОРГАНИ ДЕРЖГЕО- КАДАСТРУ

Враховуючи те, що судом було скасоване рішення сільської ради про передачу у власність громадянці земельної ділянки та проведено поділ земельної ділянки на дві, сільській раді необхідно прийняти нове рішення про передачу у приватну власність земельної ділянки для будівництва та обслуговування житлового будинку і господарських будівель та споруд. Для цього зацікавлена особа

Просимо допомогти нам у такій ситуації.

Громадянка отримала право власності на земельну ділянку, підтверджене державним актом, який видано на підставі рішення сільської ради в 2004 році.

Земельна ділянка розташована в межах села і надана для ведення особистого селянського господарства площею 0, 8919 га. На цій ділянці побудований будинок у 70-х роках.

Нині громадянка оформляє в Державній реєстраційній службі правовстановлюючий документ на житловий будинок.

При зверненні до державного кадастрового реєстратора була надана відмова у наданні відомостей через те, що вони не відповідають установленим законом вимогам. Частина земельної ділянки згідно з координатами знаходиться в межах села, а частина — за межами села.

Громадянка звернулася до суду і суд скасував рішення сесії, визнавши недійсним державний акт.

Землевпорядна організація виготовила технічну документацію із землеустрою щодо поділу та об'єднання земельних ділянок.

Закон України «Про ліцензування певних видів господарської діяльності» втратив чинність 28.06.2015 року на підставі Закону України «Про ліцензування видів господарської діяльності» від 2 березня 2015 року №222-VIII.

Так, відповідно до ст.7 (Перелік видів господарської діяльності, що підлягають ліцензуванню) землеоціночні роботи ліцензуванню не підлягають.

Але відповідно до ст.6 Закону України «Про оцінку земель» суб'єктами оціночної діяльності у сфері оцінки земель є:

фізичні особи-суб'єкти підприємницької діяльності, які отримали кваліфікаційне свідоцтво оцінювача з експертної грошової оцінки земельних ділянок та ліцензію на виконання землеоціночних робіт у встановленому законом порядку.

Тобто в одному законі ліцензування відмінено, в іншому вказується на необхідність мати ліцензію на землеоціночні роботи.

Прошу надати роз'яснення щодо можливості виконання експертної грошової оцінки фізичною особою-підприємцем.

Роман ГЛУЩЕНКО,
підприємець

м. Світловодськ
Кіровоградської області

МІЖ НОРМАМИ ЗАКОНУ ПРО ЛІЦЕНЗУВАННЯ Є РОЗБІЖНІСТЬ. ЯКОЮ З НИХ СЛІД КЕРУВАТИСЯ?

Згідно зі статтею 2 Закону України від 02.03.2015 №222- VIII «Про ліцензування видів господарської діяльності» (далі Закон) цей Закон регулює суспільні відносини у сфері ліцензування видів господарської діяльності, визначає виключний перелік видів господарської діяльності, що підлягають ліцензуванню, встановлює уніфікований порядок їх ліцензування, нагляд і контроль у

Відділом Держземагентства сільській раді (заявнику) було надано витяг з Державного земельного кадастру про земельну ділянку площею 0,25 га в межах села і другий витяг про земельну ділянку площею 0,6419 га (за межами села) для ведення особистого селянського господарства.

Як отримати громадянці право власності на земельну ділянку для будівництва і обслуговування житлового будинку, господарських будівель і споруд (присадибну ділянку) і зареєструвати житловий будинок на цій земельній ділянці?

Неля ОЛЕФІРЕНКО

має подати відповідну заяву до сільської ради. Оскільки земельна ділянка вже сформована та зареєстрована в Державному земельному кадастрі, що підтверджується відповідним витягом, рада має право відразу прийняти таке рішення. У рішенні мають бути зазначені площа, цільове призначення та кадастровий номер земельної ділянки, яка передається у власність громадянці.

Щодо земельної ділянки для ведення особистого селянського господарства, яка розташована за межами населеного пункту, то відповідне рішення має прийняти обласне управління земельних ресурсів. Для цього громадянка має звернутися до районного управління із від-

повідною заявою. Оскільки і така земельна ділянка вже сформована і зареєстрована у Державному земельному кадастрі, до заяви прикладається витяг. Далі районне управління подає документи до обласного управління, яке має прийняти рішення щодо безоплатної передачі цієї земельної ділянки у власність заявниці.

Разом з тим, оскільки відповідно до наказу Держгеокадастру сільська рада має погодити надання земельної ділянки Головним управлінням Держгеокадастру (Держземагентства) в області, то ця сільська рада може завчасно надати таке погодження, яке, у свою чергу, заявниця може додати до заяви.

сфері ліцензування, відповідальність за порушення законодавства у сфері ліцензування видів господарської діяльності.

Статтею 7 Закону встановлений перелік видів господарської діяльності, що підлягають ліцензуванню, який не містить такого виду ліцензування господарської діяльності як проведення землеоціночних робіт.

Відповідно до частини 7 статті 21 Прикінцевих та перехідних положень цього Закону були внесені зміни до законодавчих актів України, в т. ч. і до абзацу третього статті 6 Закону України «Про оцінку землі», де слова «от-

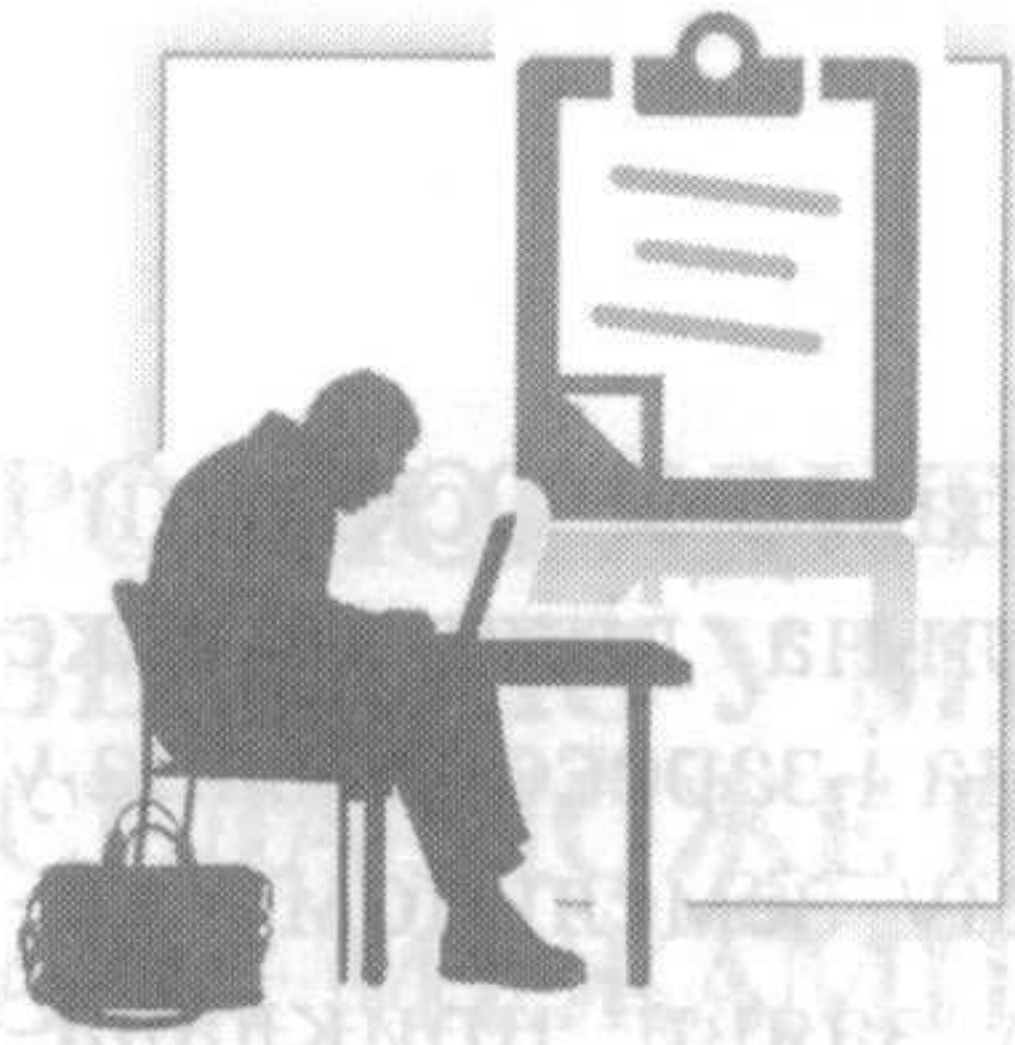
римали ліцензії на виконання землеоціночних робіт у встановленому законом порядку» замінено словами «зареєстровані в Державному реєстрі сертифікованих інженерів-землевпорядників».

Частиною 2 статті 8 Закону передбачено, що у разі скасування ліцензування виду господарської діяльності орган ліцензування втрачає повноваження органу ліцензування, а ліцензії, видані на здійснення цього виду діяльності, вважаються недійсними.

Отже, з дня набуття чинності Закону України «Про ліцензування видів господарської діяльності» (з 28.06.2015) раніше видані ліцензії вважа-

ються недійсними, тому проводити землеоціночні роботи мають право сертифіковані землевпорядники, які зареєстровані в Державному реєстрі сертифікованих інженерів-землевпорядників.

При систематизації законодавства, з метою усунення протиріч між нормативними актами, відповідними органами будуть внесені зміни до нормативно-правових актів, в тому числі і щодо визначення поняття фізичної особи-суб'єкта підприємницької діяльності, яка отримала кваліфікаційне свідоцтво оцінювача з експертної грошової оцінки земельних ділянок.

Серед майбутніх податкових змін очікуються зміни щодо:

1. Податку на прибуток:

- узгоджується термінологія та правила податкового й бухгалтерського обліку;
- пропонується дати бізнесу право на «успадкування» в разі реорганізації та можливість використати податкові переплати й збитки, понесені попередниками;
- відновлюється вимога про зв'язок витрат, які враховують для оподаткування, із госпдіяльністю суб'єкта господарювання.

2. Акцизного податку запроваджується:

- автоматична щорічна індексація ставок акцизного податку, виражених у гривні;
- система контролю за сплатою акцизного податку при виробництві та обігу пального шляхом застосування акцизної накладної;
- звільнення від оподаткування операції по реалізації тютюнових відходів, які підлягають знищенню.

3. Податку на нерухомість і транспортного податку пропонується:

- запровадити транспортний податок для всіх автомобілів та мотоциклів із терміном використання до

ПОДАТКОВИЙ КОДЕКС У НОВІЙ РЕДАКЦІЇ МОЖЕ СТАТИ РЕАЛЬНІСТЮ

За інформацією Мінфіну, яке розробляє нову концепцію податкової реформи, змінювати доведеться більше половини статей Податкового кодексу України. Тому для уникнення можливих неточностей і помилок у Мінфіні не виключають ухвалення цілком нової редакції Кодексу. Проект чергової податкової реформи Мінфін обіцяє вже найближчим часом передати на розгляд Уряду та Верховної Ради.

- 5 років включно (залежно від обсягу двигуна);
- підвищити ставки податку для власників автомобілів сегментів «люкс» та «преміум», середня ринкова вартість яких понад 1 млн грн;
- підвищити ставки податку для власників квартир та будинків площею більше 350 м² та 500 м² відповідно;
- ліквідувати податкові пільги з податку на нерухомість для окремих галузей.

4. ПДВ пропонується:

- для імпортних операцій передбачити право на податковий кредит незалежно від переходу права власності на імпортовані товари;
- запровадити нульову ставку ПДВ для реекспорту;
- анулювати спецрежим із ПДВ для аграріїв.

За повідомленням офіційного веб-порталу Мінфіну України <http://minfin.gov.ua>

ЧИ ПОТРІБНІ ТРУДОВІ КНИЖКИ?

Мінекономрозвитку та торгівлі направлено на погодження пакет законопроектів, якими пропонується скасування трудової книжки. На думку міністра економічного розвитку та торгівлі України Айвараса Абромавичуса, трудові книжки — «совкова спадщина», від яких відмовилися більшість країн світу.

Перепорою для цього стало необхідність внесення змін у 22 закони.

Кабінет Міністрів України запросив до обговорення питання про відміну трудових книжок всіх небайдужих. «Хочемо знати вашу думку на нову ініціативу (@mineconomdev) відмовитися від «паперових монстрів» — трудових книжок. Це спростило би вам життя?», — сказано у повідомленні, розміщеному у Твіттері — Кабмін України (@Kabmin_UA) August 7, 2015.

● ВІННИЧИНА

Головною військовою прокуратурою в судовому процесі доведено порушення інтересів держави на користування землями оборони площею 494 га, розташованих у Вінницькій області

КОРОТКО ПРО ОБСТАВИНИ СПРАВИ

Вищий господарський суд України 22 липня 2015 року, погодившись з доводами Головної військової прокуратури, залишив у силі рішення судів попередніх інстанцій, якими скасовано незаконне рішення Літинської районної ради народних депутатів Вінницької області про передачу земель оборони площею 494 га в користування мисливському господарству та фактичну зміну їх цільового призначення.

На виконання незаконного рішення Літинської районної ради мисливському господарству був виданий державний акт на право постійного користування

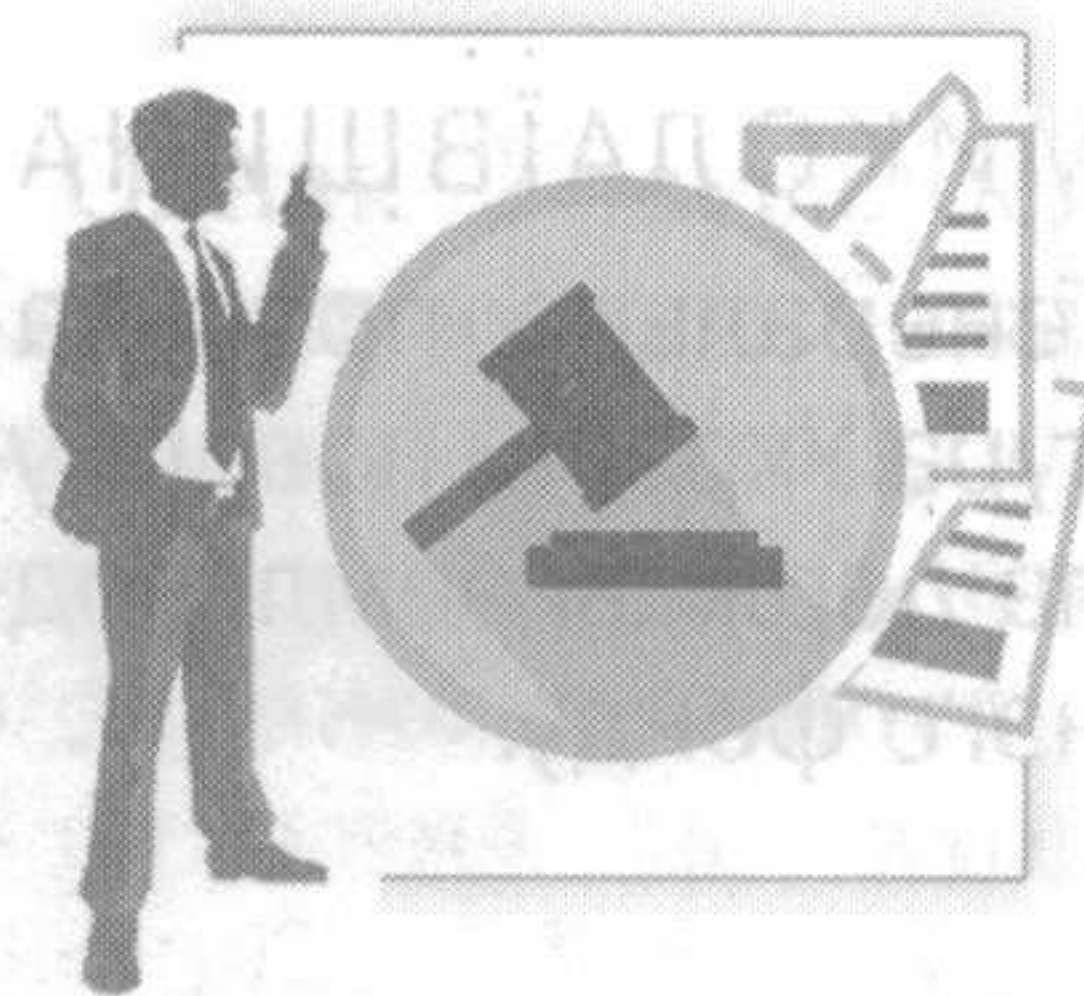
Судовим рішенням також визнано недійсним виданий зазначеному колективному підприємству державний акт на право постійного користування земельною ділянкою.

Загальна вартість повернутих земель становить понад 5 млн гривень.

За повідомленням прес-служби
Генеральної прокуратури України

Від редакції

Землями оборони визнаються землі, надані для розміщення і постійної діяльності військових частин, установ, військово-навчальних закладів, підприємств та організацій Збройних Сил України, інших військових формувань, утворених відповідно до законів України (ст. 1 ЗУ «Про землі оборони»). Згідно зі статтею 4 цього ж Закону військові частини за погодженням з органами місцевого самоврядування або місцевими органа-

ФАКТ І КОМЕНТАР

ми виконавчої влади і в порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України, можуть дозволяти фізичним і юридичним особам вирощувати сільськогосподарські культури, випасати худобу та заготовляти сіно на землях, наданих їм у постійне користування.

Землі оборони можуть використовуватися для будівництва об'єктів соціально-культурного призначення, житла для військовослужбовців та членів їхніх сімей, а також соціального та доступного житла без зміни їх цільового призначення.

Мисливські угіддя — ділянки суші та водного простору, на яких перебувають мисливські тварини і які можуть бути використані для ведення мисливського господарства. Ці угіддя надаються Верховною Радою Автономної Республіки Крим, обласними, Київською та Севастопольською міськими радами за поданням центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері лісового та мисливського господарства, погодженим з Радою міністрів Автономної Республіки Крим, обласними, Київською та Севастопольською міськими державними адміністраціями, а також власниками або користувачами земельних ділянок (ст. ст. 1, 21, 22 ЗУ «Про мисливське господарство та полювання»).

Отже, враховуючи специфіку земель оборони, особливий порядок їх використання, можливість надання мисливських угідь на землях оборони громадським організаціям законом не передбачена.

Крім того, рішення про надання земель мисливському господарству у постійне користування відповідно до статті 22 Закону України «Про мисливське господарство та полювання» належить обласній раді, а не районній.

● **МИКОЛАЇВЩИНА**
Генеральна прокуратура України повернула державі землі водного фонду.

Від редакції

КОРОТКО ПРО ОБСТАВИНИ СПРАВИ

Генеральна прокуратура України відстояла інтереси держави у Верховному Суді України та довела незаконність набуття у власність земель прибережної захисної смуги Дніпровсько-Бузького лиману Чорного моря.

У 2011 році Очаківською районною державною адміністрацією Миколаївської області передано у власність фізичній особі для ведення особистого селянського господарства 1 га із земель прибережної захисної смуги Дніпровсько-Бузького лиману Чорного моря. При цьому посадовці, приймаючи вказане рішення, не врахували, що прибережна захисна смуга може використовуватися лише відповідно до її цільового призначення з урахуванням законодавчих обмежень щодо ведення господарської діяльності, а землі, на яких вона розташована, не підлягають відчуженню.

Як наслідок, земельна ділянка прибережної захисної смуги Дніпровсько-Бузького лиману перейшла у приватну власність фізичної особи, що дає їй право займатися діяльністю з виробництва й переробки сільськогосподарської продукції та будівництва житлових будинків, здійснення яких на землях водного фонду прямо заборонено законом.

Незважаючи на ці обставини, судами відмовлено в задоволенні позову Очаківського міжрайонного екологічного прокурора Дніпропетровської екологічної прокуратури у зв'язку з відсутністю проектів землеустрою прибережних захисних смуг, ігноруючи таким чином вимоги законодавства, якими чітко визначено розміри прибережних захисних смуг.

Однак Верховний Суд України за результатами розгляду заяви Генеральної прокуратури України про перегляд судових рішень у вказаній справі прийняв нове рішення, яким позов прокурора задовольнив.

За повідомленням прес-служби Генеральної прокуратури України

Вздовж річок, морів і навколо озер, водосховищ та інших водойм з метою охорони поверхневих водних об'єктів від забруднення і засмічення та збереження їх водності встановлюються прибережні захисні смуги (ст. 60 Земельного кодексу).

Межі встановлених прибережних захисних смуг і пляжних зон зазначаються в документації з землеустрою, кадастрових планах земельних ділянок, а також у містобудівній документації. Прибережні захисні смуги встановлюються на земельних ділянках усіх категорій земель, крім земель морського транспорту.

Частиною четвертою статті 59 Земельного кодексу встановлено, що громадянам та юридичним особам органами виконавчої влади або органами місцевого самоврядування із земель водного фонду можуть передаватися на умовах оренди земельні ділянки прибережних захисних смуг, смуг відведення і берегових смуг водних шляхів, а також озера, водосховища, інші водойми, болота та острови для сінокосіння, рибогосподарських потреб, культурно-оздоровчих, рекреаційних, спортивних і туристичних цілей, проведення науково-дослідних робіт тощо.

Отже, якщо такі смуги не встановлені в натурі, то землі водного фонду в межах двох кілометрів прибережних захисних смуг навколо морських заток і лиманів не можуть передаватися у власність громадян.

Відповідно до правового висновку Верховного суду України щодо постанови у справі № 6-523цс15, ухваленої на засіданні Судової палати у цивільних справах 1 липня 2015 року:

У разі відсутності землевпорядної документації (документації із землеустрою, проекту землеустрою) та встановлених у натурі (на місцевості) меж щодо прибережних захисних смуг водних об'єктів, збереження водних об'єктів повинно бути досягнуто шляхом урахування нормативних розмірів прибережних захисних смуг, встановлених статтею 88 ВК України, та орієнтовних розмірів і меж водоохоронних зон, що визначаються відповідно до Порядку, з урахуванням конкретної ситуації.

● м. КИЇВ

Дві земельні ділянки вартістю 9 млн гривень повернуто у користування «Національного комплексу «Експоцентр Україна»

КОРОТКО ПРО ОБСТАВИНИ СПРАВИ

Завдяки обґрунтованій та принциповій позиції прокуратури міста Києва в суді Національному комплексу «Експоцентр Україна» з незаконного користування повернуто дві земельні ділянки загальною площею 1,33 га та вартістю понад 9 млн гривень на вул. Академіка Глушкова.

У 2013 році Київська міська рада надала ці ділянки комунальному підприємству «Київтранс-парксервіс» для будівництва підземного паркінгу, громадських будівель та гостьової автостоянки.

Однак з'ясувалося, що землі, відведені Київською міською радою для будівництва, перебувають у власності Національного комплексу «Експоцентр України». Тобто відносяться до земель державної власності. Тому рішення про їх відведення не входить до повноважень Київської міської ради. Крім того, на спірних ділянках знаходиться майно, що закріплене за Національним комплексом на праві оперативного управління та є складовою частиною цілісного майнового комплексу, і будь-яких рішень про відчуження вказаного майна Державним управлінням справами не приймалося.

Господарський суд міста Києва визнав законними позовні вимоги прокуратури щодо повернення земельних ділянок з незаконного користування. Київський апеляційний господарський суд залишив це рішення без змін.

За повідомленням прес-служби прокуратури міста Києва

Від редакції

Законом України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів щодо розмежування земель державної та комунальної власності» встановлено, що з 1 січня 2013 року землі державної та комунальної власності розмежовані. Відповідно до підпункту «а» пункту 4 Прикінцевих та перехідних положень цього Закону у державній власності залишаються:

розташовані в межах населених пунктів земельні ділянки:

- на яких розташовані будівлі, споруди, інші об'єкти нерухомого майна державної власності;
- які перебувають у постійному користуванні органів державної влади, державних підприємств, установ, організацій, Національної академії наук України, державних галузевих академій наук;
- які належать до земель оборони.

У комунальній власності в межах населених пунктів перебувають усі землі, крім земель державної та приватної власності.

Отже, у 2013 році Київська міська рада розпоряджатися земельними ділянками державної власності в межах м. Києва вже не мала права.

ВАШ КОНСУЛЬТАНТ

Свідоцтво про державну реєстрацію друкованого засобу масової інформації — Серія КВ № 20126-9926Р від 6 серпня 2013 року, видане Державною реєстраційною службою України. Журнал видається українською, російською (змішаними мовами).

Адреса редакції: 02002, м. Київ, вул. Луначарського, 12-58.
Тел.: (044) 541-04-87, (050) 7-000-779.
e-mail: vash-konsultant@ukr.net

Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи до державного реєстру видавців, виготівників і розповсюджувачів видавничої продукції — Серія ДК № 3723 від 26 лютого 2010 року, видане Державним комітетом телебачення та радіомовлення України.
Формат 84x108/16. Друк офсетний. Зам. 0106503. Наклад 600 прим.
Підписано до друку 25.08.2015.

Друк: видавництво «Преса України». Адреса: м. Київ, просп. Перемоги, 50.
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК № 310 від 11.01.2001.

Передрук матеріалів без письмового погодження з редакцією заборонено. Редакція отримані матеріали не рецензує, але редагує за правописом.

© «Ваш консультант», 2014.

«ВАШ КОНСУЛЬТАНТ»

Земельні, цивільні, господарські,
адміністративні відносини, податки

НА РИНКУ ПЕРЕДПЛАТИ ЖУРНАЛ МАЄ РІЗНУ ВАРТІСТЬ

— Чому вартість вашого журналу за передплатою різниться від тієї, що оголошуєте на його сторінках?

Таке запитання передплатника із Запоріжжя стало для нас несподіваним. Під час телефонної розмови зрозуміли, що він за один примірник восьмого числа видання заплатив 33 гривні 90 копійок замість 17 гривень 25 копійок, оголошених журналом у липневому випуску. Майже вдвічі більше.

Андрій, так представився наш співрозмовник, передплатив журнал у відділенні Укрпошти, але через «Агенцію по передплаті KSS» за передплатним індексом 10152.

Цей випадок змушує ще раз поінформувати вас — редакція журналу «Ваш консультант» офіційно уклала угоду на оформлен-

ня передплати лише з Державним підприємством по розповсюдженню періодичних видань «Преса» за «Каталогом видань України», в якому нашому журналу присвоєний постійний передплатний індекс 86006.

Співставте, будь ласка, вартість передплати.

Термін передплати	1 міс.	3 міс.	6 міс.
Передплатне Агентство KSS, з яким редакція не уклала жодних угод на розповсюдження свого видання	33.90	101.70	203.40
ДП «Преса», з яким редакція уклала угоду на розповсюдження журналу	17,25	51.15	100,65

Вибирайте, що для вас вигідніше.

А нам залишається нагадати — передплата на «Ваш консультант» триває. Дешевше здійснити її можна у будь-якому відділенні Укрпошти або в редакції. Наші координати не змінилися:

e-mail: vash-konsultant@ukr.net

контактний телефон: 050-7-000-779

«ВАШ КОНСУЛЬТАНТ» — ЖУРНАЛ ТИХ,
ХТО НЕ ХОЧЕ ПОМИЛЯТИСЯ!

Електронна адреса:

vash-konsultant@ukr.net

Поштова адреса:

вул. Луначарського, 12-58,
м. Київ, 02002

Телефон

(050)7-000-779

ПЕРЕДПЛАТНИЙ ІНДЕКС
ЖУРНАЛУ

«ВАШ КОНСУЛЬТАНТ»
за каталогом видань України

86006